

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 10. julija.

Klerikalna obrekovalna kampanja v Beogradu ni imela uspeha. «Preganjanci» so izgledali premalo preganjani. Te epizode pa ne moremo zaključiti, ne da bi pred vso javnostjo ugotovili, da je klerikalna fantazija sicer bila veleživah, vendar pa le občutno pomamljiva. G. Korosec je povsem »pozabil trditi, da sta morda cerkev ali vera v Sloveniji v nevarnosti ali pod kakim pritiskom.

Sreča je dobro vedel, zakaj je tu treba večje previdnosti. Klerikalni kvaziradikalni so namreč občutili, da se pač da v Beogradu z zlorabo nasprotja med «Srnao» in «Orjuno» polagati polena intrige pod noge «Orjune» in spravljati v zvezo tudi JDS, če pa bi zabrenkali lajno o preganjanju vere in cerkve, bi bil odgovor tak homeričen smeh, kakor ga je zadnjič doživel škof Jeglič v Beogradu, ko je izjavil, da pomeni odstranitev kateheta g. Rovtarija iz šole na Igu verski boj paganstva zoper katolicizem.

Zloraba vere je zadnje zavetišče SLS, ki pa tudi le še v gorskih vaseh deluje. Napram tej taktiki potezi SLS prodira dosledna praksa naprednjakov, ki v vsem nastopanju kažemo, da verskih in cerkvenih bojov ne le ne želimo, ampak da jih kot veliko državno nevarnost moramo celo zatirati.

Po sklepu osrednjega vodstva in lokalnih načelstev JDS je za vse kraje države izdan enak program in parola, kako nastopati v zadevah, ki se tičejo cerkva in ver. Vodstvo stranke vidi, kako nečuvno pri nas škof in klerikalna duhovščina izživajo in vabijo na kulturno borbo, a ono prepoveduje spuščati se vanjo. Na izživljanje odgovorjamo z mirnim delom in stvarno kritiko. Naši listi in agitatorji imajo dolžnost, vseskozi upoštevati načelo verske strpnosti in medsebojnega spoštovanja in opustiti vse, kar bi moglo izzvati sum protiverske akcije. Napade na duhovnike odklanjamo in le v silobranu, v slučajih izživljanja moramo nastopiti, vendar vedno tako, da se ne more zamenjati vere in cerkve z nevreduim njenim služabnikom, še manj pa z mamoniščno klerikalno inteligenco in politizirano. Mi se le branimo proti zlorabam.

Duhovščine v njenem čisto verskem in pastirskem delu nikakor ne oviramo, nasprotno puščamo ji povsem proste roke. Njeno politiziranje zlasti v cerkvi pa obsojamo in ga moramo odločno pobijati. Če se duhovščina drži od papeža izdanih kanonskih predpisov proti zlorabi vere, se bo izkazalo, da nameravani Kanzelparagraf, ki je izraz političnega silobrana, ne bo v praksi potreboval nobene uporabe.

V kolikor duhovščina deluje za moralno povzdigo ljudstva, zlasti v boju proti surovosti, nezmernosti in drugim izročkom moderne časa, lahko računamo na popolno in iskreno naše sodelovanje. Tu je poleg verskopaštirskega dela njen največji delokrog, ki pa je ravno radi politike zamernjen.

Delo duhovščine po raznih orlovskih in drugih «prosvetnih» društvih se nam ne zdi srečno. Odvaja jo od pravega poklica in cepi moči. Te organizacije so pravzaprav politične in ne bodo prinesle trajnega blagoslova. Mora eden ali drugi danes že uvideti, da zaposlenost duhovščine v njih prinaša le trenutne volilne dobičke, drugače pa deficit.

Socijalnim težnjam duhovščine ne nasprotujemo, želimo pa, da nam se olajša zanimanje in zavzemanje zanje s tem, da duhovščina kot stan ne vodi tako žalostnega boja proti državnemu in narodnemu edinstvu. Ta boj je v svojem bistvu ravno tako protidržaven, kakor radičevstvo. Zavzemanje duhovnov za komuniste smatramo za skrajno nevarno in nesrečno potezo, ki bo vzbudila opravičeno a močno reakcijo.

Duhovščina je danes slepo orodje, ki se ga poslužujejo politični desperadi in reprezentanti klerikalnega mamonizma. Duhovni so agenti za kuglice, ki naj saturirajo pohlepnost teh ljudi po moči in bogastvu. Mi pa bi radi duhovščino osvobodili in ta stan uvrstili kot enakoveljaven in bratski v naši veliki nacionalni fronti. Nazaj k narodu in domovini! To je naš klic slovenski duhovščini.

PODRAŽENJE ŽELEZNIC V RUMUNJI.

Bukarešta, 10. julija. Rumunske državne železnice bodo s 1. avgustom povišale tarife za 10 odstotkov.

Kraljev povratek v Beograd

KRALJ PRISPE DANES V PRESTOLICO. — ZA PRIHODNE DNE SE PŘIČAKUJEJO ODLOČILNI TRENUTKI V NOTRANJI POLITIKI. — PO FORMALNI DEMISIJI DOBI SDANJA VLADA VOLILNI MANDAT.

Beograd, 10. julija. p. V političnem položaju ni bilo v teku današnjega dne nobenega posebnega dogodka. Za jutri se pričakuje prihod kralja z Blede. Po povratku iz Topole bo sprejel kralj v avdienci predsednika vlade g. Pašića, ki mu bo poročal o položaju. Ni izključeno, da poda ob tej priliki gosp. Pašić kralju ostavko vlade, da odloči tako krona o nadaljnem poteku dogodkov. V parlamentu ni bilo nobenega sestanka niti konference. Pač pa se v beograjskih političnih krogih mnogo komentirajo inozemske vesti o Radiću. Naša vlada je službeno obveščena od avstrijske vlade, da je zadnja prepovedala Radiću njegov povratek v Avstrijo. Podvzete so vse mere, da se Radiću onemogoči povratek v Avstrijo.

Beograd, 10. julija. r. V političnih krogih se smatra, da bo prihod kralja prestavil politično življenje iz mrtve točke. V vladnih krogih računajo sigurno, da bo kralj poveril volilni mandat sedanji koalicijski vladi. V soboto

in nedeljo ostane kralj v Topoli. Od tu odide v Beograd. Takoj po njegovem prihodu bo imel kabinet sejo, in ni izključeno, da se vrši celo kronski svet, nakar bo vlada podala demisijo. Potem bi kralj konzultiral nekaj časa politika, ki bi prišli v poštev pri vseh eventualnih kombinacijah. Vlada računa medtem, da je medstrankarska konstelacija taka, da je vsak poskus za parlamentarno delo že v naprej osojen na neuspeh in da je edino mogoča solucija — volitve. Riskantno pa bi bilo po vladnem mišljenju poveriti volitve neki drugi skupini razen sedanji vladi. Vlada računa s tem, da bodo volitve mesca oktobra. V opozicijskih vrstah se na drugi strani računa, da krona ne bo v nobenem slučaju poverila sestave volilne vlade sedanji koalicijski vladi. Opozicionalec upajo na široko koalicijsko vlado. Pri tem stavijo velike nade na predsednika skupščine, Ljubo Jovanovića. Prihodnji teden bo vsekako teden velikih dogodkov.

Skupna akcija Jugoslavije in Bolgarije proti komunizmu?

ODPOSLANEC BOLGARSKE VLADE V BEOGRADU. — BOLGARSKI LISTI PROTI RADIĆU. — INFORMACIJE NAŠE VLADE.

Beograd, 10. julija. p. Kakor je izvedel vaš dopisnik, se nahaja te dni v Beogradu g. Fadenheht, bivši bolgarski minister v kabinetu Malinova, narodni poslanik in univerzitetni profesor v Sofiji. G. Fadenheht je bil predsednik komisije za sklenitev sporazuma med našo državo in Bolgarsko. Kakor se sliši, ima g. Fadenheht posebno misljo od svoje vlade, da se skuša pogoditi z našo državo o sklenitvi sporazuma z Bolgarsko radi skupnega nastopa proti boljševikom. Po vesteh iz Bolgarske je postala tam zadnje čase komunistična akcija zopet mnogo živahnješa. Opaža se veliko pripravlanje komunistov.

Izgleda, da podpira to akcijo Bolgarske za sporazum tudi Italija. Sofija, 10. julija. r. Bolgarsko časopisje napada postopanje Radića radi njegovega odhoda v Moskvo in pravi, da obstoja opasnost čimvečje prevratne propagande v Bolgarski in ostalih balkanskih državah. Sofijska «Zora» skuša prikazati Bolgarsko kot zid proti boljševiški opasnosti in piše pod naslovom «preokret v Beogradu», da se pričakujejo pogajanja med Beogradom in Sofijo o korakih proti skupni opasnosti, ki preti s strani boljševizma enako Bolgariji in Jugoslaviji.

Beograd, 10. julija. r. Vlada ima, kakor trdi, zanesljive vesti, da je Radiću osebnodana naloga, da širi komunizem na celem Balkanu. Dobil je naslov «generalnega predstavitelja komunizma na Balkanu». V vladi prevladuje mnenje, da je

vsako sodelovanje s HRSS. nemogoče in da je opozicijski blok s tem faktorom utrpel velik udarec.

PREISKAVA PROTI CENTRALNEMU ODBORU KOMUNISTIČNE STRANKE.

Beograd, 10. julija. r. Bivši komunistični poslanec Kosta Novaković, ki je bil aretiran kot izdajatelj brošur «Makedonija Makedoncem» in «Zemlja zemljoradnikom», je bil danes dopoldne ob 9. predan od policije sodišču. Dosedaj še ni odločeno, ali bo aretiran ves centralni odbor neodvisne stranke Jugoslavije, četudi je večeršnji komunikne mestne uprave beograjske javil, da bo obtožen ves centralni odbor po zakonu o zaščiti države.

Na to sporočilo je danes odgovoril centralni odbor z izjavo, v kateri pravi, da po zakonu ni odgovoren za zaplenjene brošure on, temveč z ene strani Kosta Novaković, a z drugo brošuro «Vloga proletarske omladine», ki je pretiskana iz nezaplenjenega teljtona «Mladega radnika», ki ga obče ne izdaja komunistična stranka, pa da je odgovoren urednik lista. V vsakem slučaju gre samo za tiskovno kaznivno dejanje. Centralni odbor je že pred dvema mesecema zaznal in opozoril svoje organizacije, da pripravljata vlada progon proti njemu. Pod raznimi povodi je bilo v tem času aretiranih okoli 150 pristavev, od katerih je že ena tretjina izpuščena zopet na svoboda.

Reorganizacija prosvetne uprave

Beograd, 10. julija. p. Pri ministru prosvete g. Pribičeviću se je vršila danes konferenca za likvidacijo prosvetnih oddelkov bivših pokrajinskih uprav. Slovenijo sta zastopala gg. dr. Svetek in Janko Lokar. Komisija ima izvršiti prenos funkcij prosvetnega oddelca na velikega župana, to je na oblastne prosvetne inspektorje.

Pogajanja z Italijo

Beograd, 10. julija. p. Na današnji popoldanski seji italijanskih in naših delegatov je bil v glavnem zaključen tarifni del trgovinske pogodbe. Od trgovinske pogodbe je ostalo samo še dvoje, troje spornih vprašanj, ki se rešijo na petkovi seji naših delegatov pod predsedstvom g. Krizmana. Rezultati teh carinskih postavk so tajni. Posrečilo pa se je zvedeti Vašemu dopisniku, da je vprašanje vina za nas ugodno rešeno. Zabranjen bo uvoz tujih vin.

TODOR ALEKSANDROV POTUJE V ALBANIJO.

London, 10. julija. Nekateri tukajšnji listi poročajo, da je dobil Todor Aleksandrov povabilo nove albanske vlade, naj pride v Tirano, da se dogovori z albanskim kovoskim komitetom o skupnem postopanju albanskih in bolgarskih četašev.

VOJVODINSKI INDUSTRIJALCI V BEOGRADU.

Beograd, 10. julija p. Deputacija vojvodinskih industrijalcev, ki so prispeli danes v Beograd, je posetila ministre Pašića, Krizmana in Stojadinovića.

Pogajanja z Madžarsko

Beograd, 10. julija. p. Nocoj je bila od 17. do 18. ure zadnja seja naših in madžarskih delegatov. Parafirane so bile dosedaj izvršene konvencije o železniškem prometu, o dvakratnem obdavčenju, o vodnem režimu itd. Predsednik naše delegacije g. Ninko Perić je pozdrvil madžarsko delegacijo ter se zahvalil na ljubeznivem sodelovanju in želel delegatov srečno pot. Odgovoril je predsednik madžarskih delegatov Wodianer, se zahvalil in izrazil željo, naj bi se še ostala vprašanja v kratkem rešila. Pogajanja so preložena do 1. septembra. Jutri se izda oficijelni komunikne. Madžarski delegati odpuštujejo jutri popoldne.

ZA POMNOŽENJE SODNEGA URADNIŠTVA.

Beograd, 10. julija p. Preobloženost in vsled nje povzročena počasnost sodišč in pravna nesigurnost največ zmanjšujejo kredit naše države v inozemstvu in ovirajo interesiranje inozemskega kapitala pri nas. Zato sta minister trgovine in prometa prosila ministra pravde, da se podvzamejo potrebni koraki, da se ta zadeva čimprej izboljša. V zvezi s tem je minister pravde rešil, da se v naprej toliko časa ne bo več podeljevala pravica odvetništva, dokler ne bodo popolnoma zasedena mesta sodnikov.

DEMOKRATSKI KANDIDAT ZA PODPREDESEDNIKA.

New York, 10. julija s. Demokratski konvent je nominalni guvernerja države Nebraska E. W. Bryana takoj pri prvem glasovanju za podpredsednika. Dawis je bil izvoljen kot kandidat demokratske stranke za predsednika republike v kolu s 415 glasovi.

Nova orientacija Male antante?

NAPOVEDUJEJO IN ŽELE JO V ITALIJI. — KAJ PRAVI O PRAŠKI KONFERENCI MINISTRE BENES.

Rim, 10. julija. a. Italijansko časopisje se bavi obširno s predstoječo konferenco Male antante v Pragi. Podarja pri tem, da se bo sestala sedanja konferenca v bistveno drugačnih političnih razmerah, kakor se je vršila zadnja. Zaključen je bil medtem definitivno prijateljski sporazum med Italijo in Jugoslavijo in slična prijateljska pogodba med Italijo in Češkoslovaško. Obe pogodbi sta ojačali italijanski vpliv v Beogradu in Pragi. Na drugi strani sta se v času od zadnje konference Male antante končno izkristalizirala nova pravca avstrijske in madžarske politike. Danes ne obstoja resna nevarnost kakršnih agresivnih namer niti s strani Dunaja, niti s strani Budimpešte.

Vse to — izvajajo očitvno inspirirani članki v italijanskem časopisju — mora bistveno vplivati na medsebojno razmerje v Mali antanti včlanjenih držav. Prvotni smisel te medsebojne zveze se je že skoraj preživel. Zato pa trka na vrata novo, še važnejše vprašanje, vprašanje razmerja do Rusije. Dvomljivo je, ali se bo mogla Mala antanta kot celota zediniti v tem vprašanju na skupno platformo. Ako se to ne posreči, bo treba najti za Malo antanto novo podlago, ali pa se bo razšla. V italijanskih krogih so trdno prepričani, da bo prinesla praška konferenca novo orientacijo politike Male antante v smislu zbliznjavanja vseh srednjeevropskih držav in tesnega sodelovanja z Italijo.

Praga, 10. julija. j. K predstoječi otvoritvi konference zunanjih ministrov Male antante piše minister za zunanje posle dr. Beneš v jutrišnji

štovilki «Prager Presse» med drugim:

«Praška konferenca bo le nova manifestacija one politike, ki jo vodi Mala antanta že štiri leta. Ne sme se ji pripisovati večjega pomena, kot ga more imeti. Sam na sebi je razgovor vseh treh zunanjih ministrov pač velike važnosti, zlasti v sedanjem trenutku, ko je treba urediti važna vprašanja povojne Evrope, t. j. reparacijsko vprašanje, vprašanje vojaške kontrole, priprava konference za ureditev medzavezniških dolgov, zlasti pa ker se v Londonu in Parizu razpravlja o ruskem problemu. Minister ne želi, da se temu zavezniškemu razmerju pripisuje večja važnost, kot ga ima, mora pa naglašati, da imajo vse tri države tehtne interese, kakor so pokazala štiri leta skupnega delovanja. Dosedanja politika ni škodovala nobeni članici Male antante ali ji prinesla težave ali celo naložila bremena, ki bi jih težko prenašala. Nasprotno, vse tri države so dobile večji mednarodni pomen in njihovo mednarodno gospodarsko in finančno stališče se je okrepilo. Mala antanta se je izkazala tudi kot važen činitelj za ohranitev miru. Zavezniško razmerje držav Male antante je jasno določeno in medsebojni odnosi so javni in odkritosrni. Češkoslovaška ostane, zvesta svojim tradicijam, zvesta in lojalna v prijateljskih odnošajih.»

Praga, 10. julija. j. Kakor znano, se je «Venkov», glasilo ministrskega predsednika Švehla, zavzel za to, da se sovjetska Rusija de jure prizna. Sedaj se zavzema za priznanje tudi socialno-demokratsko glasilo «Pravo Lidus».

Macdonald o pariškem obisku

IZJAVE V ANGLEŠKEM PARLAMENTU. — NEZADOVOLJNOST MED KONSERVATIVCI. — DAWESOV NAČRT OGRÖZEN?

London, 10. julija. j. Na današnji seji spodnje zbornice je predlagal bivši ministriški predsednik Lloyd George, naj se odgodi debata o zunanji politiki glede londonske konference, ker je treba prej vedeti, kako misli predsednik francoske vlade Herriot o tej stvari in kako jo bo zagovarjal jutri v francoskem senatu. Zbornica je sprejela ta predlog.

Baldwin je potem vprašal, ali more ministrski predsednik kaj povedati o pariški konferenci. Macdonald je odgovoril: «Bilo je potrebno, da sem šel v Pariz, da se odstrani položaj, ki je začel postajati neugoden. Poskusiti se je moralo vse, da se prepreči nadaljnje zavlačevanje udejevitve Dawesovih poročil. Francoska vlada ni pripravljena priznati poročilo izvedencev kot nadomestilo za del določb mirovne pogodbe, ampak le kot metodo, kako naj se reši vprašanje vojne odškodnine. Ko sem prišel v Pariz, sem moral ugotoviti, da se je pojavilo tam tako naziranje o položaju, ki me je prisililo, da sem o zadevi podrobneje razpravljal. Angleška vlada ni bila voljna umakniti svojega mnenja o delovanju in delokrogu reparacijske komisije, kakor se je doslej uporabljala. Posebno važnost smo polagali na omogočenje sodelovanja ameriškega člana v reparacijski komisiji. Francoska vlada se je sporazumela z Anglijo v glavnih točkah; le poedina vprašanja so bila odložena za londonsko konferenco. Med tem naj bi se izvedelo za mnenje finančnikov o vseh teh vprašanjih.»

Neki poslanec je vprašal Macdonalda, ali so razpravljali v Parizu o skupni vsoti plačilnih obveznosti in ali bo še vedno merodajna vsota 6 milijard funtov, kakor je bila določena pred štirimi leti. Ministrski predsednik je odgovoril, da se o tem ni govorilo. Na nadaljnje vprašanje nekega liberalnega poslance, ali bi vsled sprejetja Dawesovega poročila z nemške in zavezniške strani odpadle ugotovitve reparacijske komisije v januarju 1923, po katerih ni zadostila Nemčija svojim dolžnostim, je odgovoril Macdonald, da je to drugo, težko vprašanje, ki ga ni mogoče spraviti v zvezo s problemom Dawesovega poročila. Poslanec Kenworthy je potem vprašal, ali bo konferenca, ki se sestane dne 16. julija, zgolj medzavezniška ob sodelovanju ameriškega zastopnika, nakar je odgovoril ministrski predsednik, da bo konferenca sama rešila to vprašanje.

London, 10. julija. s. Politični krogi so zelo razočarani vsled izida konference med Herriotom in Macdonaldom. Službeno besedilo pariškega dogovora o skupnem angleško-francoskem predlogu glede programa za londonsko konferenco je vzbudilo zlasti med konservativci precejšnjo indignacijo. Mislijo, da je Macdonald, da vzdrži Herriota na svojem mestu, napravil več koncesij in se bolj umaknil, kot kedaj poprej kak an-

glesi ministriški predsednik. Herriot je pač rešen, toda kaj lahko se omaje stališče Macdonalda samega.

Odhleni angleški diplomat in politik je izjavil novinarjem: »Herriot je rešen in londonska konferenca tudi, toda dejansko sodelovanje Amerike je na kocki in s tem uspeh konference, z drugimi besedami: Dawesov načrt je prišel sam v nevarnost.»

Pariz, 10. julija. j. Za današnje interpellacijsko debato v senatu je vladalo splošno zanimanje. Galerije so bile nabito polne. Koj prvi je povzel besedo levičarski radikalec Bompard, da interpellira o novi zunanji politiki.

Za njim je govoril prejšnji ministrski predsednik Poincare. Desnica in centum sta ga burno pozdravljala, z levece pa se je čul klic »Doli z vojno«. Poincare je začel svoja izvajanja, rekoč, da bi morali vsi člani senata vzklizati »Dol z vojno, živjo mir«. Gre le za to, a katerimi sredstvi naj se mir zagotovi in vojna prepreči. Poincare je v svojem nadaljnem govoru rekel, da priznava pogum in patriotizem Herriotov, čigar položaj on nikakor ne mara otežkoti. Po njegovem mnenju bi bilo žalostno, ako bi hoteli sedaj desavrirati politiko, ki jo je prej senat stalno podpiral. Le zasedbo Poruhra se je sploh omogočil Dawesov načrt. Poincare je potem govoril o zgodovini angleško-francoskih pogajanj glede Poruhra in vojne odškodnine. V svojih izjavah je dokazoval, da je njegova politika vedno odgovarjala interesom Francije in da je omogočala postopanje Herriota.

BELGIJSKE ŠTIPENDIJE ZA NAŠE TEHNIKE.

Beograd, 10. julija. r. Dekan tehniške fakultete v Liegeu je obvestil našo vlado, da je na tamošnji fakulteti pripravljenih 20 mest za naše visokošolce, ki bi mogli študirati tam na stroške belgijske vlade.

SPOMENIK RUNJANINU.

Novi Sad, 10. julija. r. 12. julija se tukaj odkrije spomenik skladatelja himne «Lepa naša domovina» Josipu Runjaninu. Ob tej priliki daruje službo božjo bački škof Irenej. Govorili bodo po en Srb. Hrvat in Slovenec.

ROSSI IN MARINELLI IZKLJUČENA IZ MILICE.

Rim, 10. julija. Današnji «Uradni list» fašistske milice objavlja sklep, s katerim se Cesare Rossi in Marinelli črtata iz seznama pripadnika milice.

SPOR ZA IRAK.

London, 10. julija. j. Angorska vlada je sprejela angleški predlog naj se predložil vprašanje Iraka (Mezopotamije) Zvezi narodov.

K konfliktu zaradi Sudana

Konfliktu, ki se je postril med predsednikom egiptovske vlade Zaglul pašo in Veliko Britanijo, je vredno opozoriti se na sledeče podrobnosti.

Zaglul paša se je odločil za demisijo, ki pa je, kakor smo že poročali, kralj Fuad ni sprejel, o priliki izjave, ki jo je podal Lord Parmoor v zbornici lordov, da namreč Velika Britanija ne bo zapustila Sudana. Zaglul je temu nasproti izjavil da se Egipt ne bo nikdar odrekel svojim pravicam od Sudana, ki je del Egipta in brez katerega da se ne more živeti.

Umetno je opozoriti v kratkem, v čem obstoji jedro spora.

Sudan so si osvojili Egipčani leta 1820, ko je bil v Egiptu guverner znameniti Mehemed Ali. Nekaj let po tej osvojitvi je nastal v Sudanu velik upor in voditelj upornikov, glasoviti mahdi Mohamed Ahmed je v mnogih bitkah popolnoma premagal Egipčane.

Ko so Angliči početkom 80ih let zasedli Egipt, so poslali leta 1854. v Sudan generala Gordona. Tega pa je mahdi kumal zgrabil in ga v Kartumu oklenil od vseh strani ter mu preprečil vsakršno komunikacijo z vnanjim svetom. Angliči mu niso mogli pravočasno pomagati, in Kartum so naposed maldiveci zavzeli ter Gordona usmrtili. Leta 1885. ni bilo nobenih egipčanskih čet več v Sudanu.

Šele leta 1896. se je angleška vlada odločila za večjo akcijo, da si osvoji deželo ob gorjem Nilu. Poslala je močno armada pod poveljstvom Kitchenerja, ki je prodiral postopoma in se leta 1898. po slajni zmagi pri Omdurmanu polastil Kartumu. S tem je bil zadan mahdizmu definitivno udarec in v Sudanu ni bilo odslej nikakih nemirov ali težav več.

Ko je Anglija v znameniti deklaraciji 28. februarja 1922. priznala samostojnost Egipta, je izjavila, da na misli obdržati Sudan. Angliči trdijo, da so si Sudan osvojile njihove čete in da bi dežela pod egipčansko upravo brzo propadla. Egipčani pa nasprotno poudarjajo, da je bila vojna leta 1896-1898. finansirana po velikem delu iz egiptovskega budžeta.

Vprašanje Sudana se je pokrenilo tudi sodaj, ker se v Egiptu upa, da bo Macdonald popustljivejši nego katerikoli angleški premijer. Ali podoba je, da ta spekulacija ni bila dobra.

Borza

10. julija:

ZAGREB. V efektih je bila danes tendenca slaba. — V devizah je vladala nespremenjena tendenca. Vse devize so ostale z neznamitni spremembami na večerajši bazi razen švice, ki je napram večeraj poskočila za nekoliko točk. Tukajšnji skok švice izvira od njene mednarodne evrsčevosti. Blaga je bilo na tržišču dokaj malo, tako da je pod konec morala krili skoro vse povpraševanje Narodna banka. Promet je bil srednji. A trpavalo se je največ v devizah na Italijo, New-York in Svico. Notirale so devize: Amsterdam 3225 do 3255, Dunaj 0.1204 do 0.1224, Italija izplačilo 363.1 do 366.1, ček 302.5 do 305.5, Paris 454.9 do 459.9, Praga 257.9 do 258.9, ček 250.5 do 253.5, Svica 1530.1 do 1540.1, ček 1529.7 do 1539.7; valute: dolar 84.25 do 85.25, K 248 do 251, francoski franki 432.5 do 437.5; efekti: bančni papirji: Primorje 75 do 0, Trgo 32 do 33, Eksploata 125.5 do 126.5, Hipo 65.5 do 66.5, Jugo 114 do 116, Ljubljanska kreditna 225 do 0, Prashediona 915 do 920, Etno 131.5 do 133, Srpska 140 do 141; industrijski papirji: Eksploatacija 118 do 120, Dubrovačka 0 do 800, Narodna šumska 89 do 0, Gutmann 760 do 800, Slavonija 99 do 100, Trbovlje 520 do 0, Vevče 150 do 152; državni papirji: 7 odst. posojilo 66.5 do 68, agrarno 20 do 21, Vojna škoda 123 do 124.

BEOGRAD. Tendence neznamno evrsčejša. Povpraševanje je bilo veliko. Narodna banka je pokrila povpraševanje na Svico in na Milan, dočim je povpraševanje po ostalih devizah ostalo nepokrito zbog pomanjkanja blaga. Notirale so devize: Dunaj 0.1212 do 0.1217, Bruselj 875 do 0, Budimpešta 0.10 do 0.101, Bukarešta 34.5 do 35.25, Zeneva 1590 do 1555, London 370.5 do 371.5, Milan 364 do 365, New-York 85.5 do 85.75, Paris 440 do 442, Praga 252 do 252.25, Solun 145 do 148, Sofia 62.5 do 64; efekti: 7 odst. posojilo 66.75 do 68, Vojna škoda 124.25 do 124.5.

CURIH: Beograd 650, New-York 554.50 London 24.05, Paris 28.25, Milan 23.675, Praga 16.35, Budimpešta 0.0768, Bukarešta 2.275, Sofija 4.05, Dunaj 0.00785.

DUNAJ: Beograd 825 do 829, Berlin 16.980 do 17.030, Budimpešta 84.50 do 86.50, Milan 303 do 304.4, New-York 70.935 do 71.155, Praga 2091 do 2101, Curih 12.765 do 12.845, dinarji 819 do 825 lire 3035 do 3065.

PRAGA: Beograd 40.25, Rim 145.75, London 147.30, New-York 34.

BERLIN: Beograd 4.925, Milan 17.91, Praga 12.31, New-York 4.19.

NEW-YORK: Beograd 117, Berlin 24, Paris 511, Italija 426.25.

LONDON: Beograd 370, Italija 102, Praga 147.50.

NOVOSADSKA BLAGOVNA BORZA. Novi Sad, 10. julija. Pšenica: balica stara 315; nova 290.5 do 291.5. Jelenina: balica 280 do 285. Trg Nera: 235 do 237.5. Moka: «0» 480 do 485; «1» 470 do 480; «2» 425 do 430; «3» 380 do 385; «4» 380 do 385. Celokupni promet 62 vagonov. Tendence evrsčja.

Chequers — Pariz — London

N. MEN IN POMEN MACDONALDOVEGA OBISKA V LONDONU. — FRANCOSKO-ANGLEŠKA NOVA O NALOGAH LONDONSKE KONFERENCE.

V torek in sredo se je mudil v Parizu angleški ministrski predsednik Macdonald, ki je imel s svojim francoskim kolleg. Herriotom tri sestanke. Konferenca se imele namen, odstraniti nesoglasja, ki so se pojavila zadnje dni med angleškim in francoskim stališčem glede bližajoče se londonske konference. Zdi se, da je sporazum med Francijo in Anglijo, ako ne pridejo vmes še kakšni nepričakovani dogodki, sedaj gotovo dejstvo.

Nepričakovani prihod Macdonalda v Pariz je povzročil v evropski politični javnosti mnogo komentarjev. Zlasti francosko opozicijsko časopisje je naglašalo kritičnost položaja in ožrožanja londonske konference. Po sestanku v Chequersu, kjer je bilo med obema državnikoma po obširnem razmotrivanju o načinu, kako naj se izvedejo predlogi generala Dawesa, sklenjeno, da se skliče v svrhu končne ureditve tega vprašanja medzvezniška konferenca v Londonu, je pričela francoska opozicija, ki je še jako močna, ljuto kampanjo proti Herriotu, češ, da je prepustil vso inicijativo Angliji in da je tudi privolil v opustitev reparacijske komisije, ki jo smatrajo Francozi kot najboljšjo garancijo za izvedbo verzajske mirovne pogodbe s strani Nemčije.

Macdonald je po sestanku v Chequersu poslal vsem angleškim poslanikom poseben memorandum, v katerem naglašala, da bo londonska konferenca naložila Nemčiji obveznosti, ki grede preko okvira verzajske mirovne pogodbe. Zato pa je potrebno, da se sestavi o teh obveznostih poseben dokument, ki ga morajo podpisati vse udeležene države, zlasti tudi Nemčija, kajti le v tem slučaju bi mogli zavezniški opustiti sedanje sankcije proti njej. Nova pogodba bi nikakor ne predstavljala izpremembe verzajskega miru, ampak bi obstajala samo v dodatnem protokolu, ki bi vseboval obveznost vseh podpisanih vlasti, da se bodo točno držale Dawesovega načrta in pa obveznost nemške vlade, da bo do gotovega datuma izvršila vse zakonite in druge odredbe, ki jih ta načrt predvideva. V slučaju ugotovitve doloznega kršenja sporazuma s strani Nemčije bi se zavezniške vlade nato posvetovale o sankcijah, ki jih je izvršiti proti Nemčiji.

Vprašanje sankcij je nedvomno ona točka, na kateri so temeljila nesoglasja, ki so se po sestanku v Chequersu pojavila med Anglijo in Francijo. Francija je namreč po tem dogovoru kratkoma resignirala na princip avtomatično nastopajočih sankcij. Vn tega na sestanku v Chequersu tudi ni bil dosežen sporazum glede delikatnega vprašanja, kake vrste naj bi bile sankcije, posebno ali bi bile tudi v nadalje dopustne teritorialne sankcije in pa samostojno postopanje Francije ali druge okodovane države. Francoska javnost je sicer pripravljena za pamentni sporazum z Nemčijo, vendar pa v njo še nima pravega zaupanja in hočintu jamstva, da bo Nemčija Dawesove predloge tudi dejanski izvršila. Herriotovo stališče je zato i v poslanski zbornici in v senatu zelo težavno in kočljivo in se je še bolj poslabšalo, ko so prišla v javnost poročila o chequerskih rezultatih.

I fondi dei rettili

Rim, 6. julija.

Čitateljem «Jutra» so znani «Reptilienfondi» iz tistih polpreteklih časov, ko je še Dunaj gospodaril slovenskim zemljam in so najzvestejši oporniki tujskega trinoštva nad našim narodom dobivali zvenekatošne plačila za svojo vdanost iz dunajskih fondov. Da v Italiji ni drugače, kakor je bilo v Avstriji, in da tudi sedanja rimska vlada «dela» z enakimi sredstvi, se je pokažalo te dni, ko prihaja razkritje za razkritjem, v čemer prednjači med vsemi opozicijskimi listi glasilo «Il Mondo», demokratske skupine «Il Mondo».

List poudarja, da je finančni minister De Stefani postavko za takime-novano tajno službo, ki se je prej imenovala «reptilski fond» in je značala en milijon lir, v proračunu za leto 1924./25. zvišal na 1.800.000 lir, z naknadnimi poviškami pa na 2.950.000 lir. Poleg tega pa je v proračunu še druga misteriozna postavka «za poboljšanje potovanja». V proračunskem letu 1923./24. se je dostavila še nova postavka, ki je značala tudi en milijon lir in sicer v smenu — «razorožitev državljanov». To postavko je finančni minister De Stefani zvišal z naknadnimi poviškami na 2.450.000 lir. Kakšni so bili nameni, ki so se dosežili z uporabo tega fonda, je znano. Sedanja vlada je končno s posebnim odločkom, skličenim se na polnomočje, ki jo je imel od parlamenta, uvedla še drugo tajno fond «za nagrade osebam izven državne uprave za zaupna poročila o javni varnostne službe». Z raznimi poviškami je postavka v ta namen narasla na 850.000 lir.

Italijansko ministertvo notranjih stvari, oziroma niemu podrečeno generalno ravateljstvo varnostne službe, ima torej na razpolago lepe vsote, da blačite z njimi — rolažen, ki jo po-

Da olajša svojemu tovarišu njegov težavni položaj in da istočasno pomiri francosko, kakor tudi angleško razburjeno javnost, se je Macdonald v torek nepričakovano odpeljal v Pariz, kjer so bila na treh sestankih končno odstranjena nastala nesoglasja. O rezultatu pariške konference je bil izdan sledeči službeni komunikat:

«Angleška in francoska vlada sta se sporazumeli, da predložita zavezniškim vladam sledečo noto s priporočilom, da se sprejmejo njeni sklepi.

1.) Po mnenju angleške in francoske vlade ima konferenca, ki se sestane 16. julija v Londonu, namen, da uredi izvedbo načrta strokovnjakov.

2.) Obe vladi uvidevata važnost gospodarskih in finančnih vprašanj in posebno potrebo, da se ustvari režim zaupanja, ki bi pomiril event. upnike, vendar pa nikakor ne smatrate, da bi bila ta potreba nezdružljiva z vpoštevanjem verzajske mirovne pogodbe. Prekršitev te pogodbe bi samo uničila zaupanje in svedčane obveze naroda za trajne temelje z muko vzpostavljenega miru in tudi ne bi mogla preprečiti novih konfliktov, ampak bi jih še pospešila.

Člena 3. in 4. govortita o predložiti poročila strokovnjakov reparacijski komisiji, ki je to poročilo 17. aprila dostavila s posebnim pismom interesiranim vladam.

5.) Francija in angleška vlada uvidevata izredno važnost, da se poročila strokovnjakov izvede brez odlaganja, ker je le na ta način mogoče zagotoviti reparacijska plačila s strani Nemčije in ustvariti skupno postopanje zavezničkov. Zato sta se obe vladi sporazumeli, da se 16. julija sestane v Londonu konferenca, na kateri bo sodelovala tudi Amerika. Bodoči sporazumi ne smejo tangirati avtoritete reparacijske komisije. Odredbe Dawesovega načrta določajo razne kontrolne organe. Ako Nemčija odredb načrta namenoma ne bi hotela izpolniti, potem se sproži vprašanje neiskrenosti. V slučaju, da reparacijska komisija ugotovi slučaj neizpolnitveva se interesirane vlade sporazumejo glede sredstev za izvedbo korakov v svojo lastno zaščito in v zaščito interesov upnikov. Ako bi praksa dokazala potrebo izpremembe načrta strokovnjakov in bi reparacijska komisija ne imela zadostnih polnomoči, se morejo izvršiti izpremembe samo s potrebnimi garancijami za skupni sporazum interesiranih vlad. Da se osigurajo v poročilu strokovnjakov določena reparacijska plačila za interesirane narode, bodo sestavili zavezniški poseben organizem, ki bo predložil zavezniškim vladam sistem izkoriščanja nemških reparacij z ozirom na prenose in dobave.

6.) Francoska in angleška vlada sta se sporazumeli, da se mora vsaka juridična točka, ki bi nastala iz tolmačenja predložene tekste, prepustiti v rešitev posebnim juridičnim svetovalcem.

7.) Pri razpravi o interahiranih dolgovi izjavlja angleška vlada, da bo iskala skupno s interesiranimi vladami pravično rešitev tega problema in je zato to vprašanje prepuščeno finančnim strokovnjakom.

Obe vladi sta torej izmenjali misli o vprašanju sigurnosti, računajoč pri tem tudi z vprašanjem, v koliki meri želi javno mnenje popolno obnovitev miru.

trebuje v svoje tajne namene. Koliko stotisočakov se je neki izplačalo iz teh fondov raznim Duminjem in drugim takim najvidnejšim izvrševalcem volje tistih visokih fašistovskih gospodov, ki so se čutili ogroženi po raznih nevedčnih nepoklicaneh, ki so prišli na sled njihovega zločinskemu početju? Fašistovska «čeka» je lahko imenitno živela, ko je bilo v državnem proračunu tako dobro poskrbljeno zanjo in je finančni minister z ozirom na vedno naraščajoče potrebe tako dobrohotno skrbel za primerno nootono zvišanje dotičnih postavk. Italijanski davkopolna čevalci pa so gospodu ministru lahko iz vsega srca hvaležni, da zna tako smotrno porabljati v njihovo varnost in občo blaginjo z davčnim viškom jim izza nohtov stisnjene dajatve!

Postritev tiskovnih doleob v Italiji

Rim, 8. julija.

Danes donoljne ob 10. se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika Mussolinija ministrski svet, ki je sočasno odobril odlok, s katerim se znatno omejuje tiskovna svoboda. To začetni odlok je bil sprejet že lani dec. 12. julija, a ga Mussolini takrat še ni uveljavil. Sedaj na stopa z razglasitvijo v «Uradnem listu» v veljavo in vsobuje med drugim sledeče važne doleobe:

Odgovorni urednik lista mora biti ali ravnatelj ali eden glavnih urednikov. Senatorji in poslanecji ne morejo biti odgovorni uredniki. Ravno tako ne more biti odgovorni urednik kdor je bil dvakrat obsojen radi tiskovnega prestopka.

Prefekt more izreči odgovornemu uredniku ukor, oziroma ga pozvati na odgovornost, če list objavlja nanešne ali odredb oblasti; če moti disciplino

slabo vplivati na odnošaje napram inozemstvu, ali ki škodijo nacionalnemu kreditu v notranjosti ali inozemstvu, ali razburjajo prebivalstvo, oziroma motijo javni red; nadalje če list hujska s članki, noticami, naslovi, ilustracijami h kaznivim dejanjem, razrednemu sovraštvu, preziranju zakona ali odredb oblasti; če moti disciplino javnih nameštencev; če zaničuje govori o domovini, krajinu, kraljevi rodbini, panežu, o državnih institucijah in oblastvih ter o prijateljskih državah. V vseh takih slučajih more prefekt izreči grajo, oziroma poklicati na odgovor odgovornega urednika.

Pravico do odgovornega uredništva izgubi, kdor je bil tekom dveh let dvakrat obsojen na zaporno kazen, višjo od 6 mesecev, ali pa tekom enega leta dvakrat pozvan na odgovor, oziroma grajan v smislu gori navedenih določb.

Katoliški mamonisti

(Iz krogov SLS.)

Pravilno ste označili gg. Remca in dr. Brejca kot prava voditelja SLS. Škof Jerlič je samo na zunaj volja. v resnici pa je slepo orodje takozv. mamonistov, ki so zasedli vodstvo SLS.

Stranka je med vojno imela voditelja cerkve reda. Naj se o Susteršiču misli kar koli, on je bil takorekoč ustvaritelj strankine organizacije in sosesben vođa v uravi in samouravi. Za Krokom. Povšetom Žitnikom smo našli na — Remca in Brejca. Ta dva gospora držita v rokah gospodarsko organizacijo SLS in s tem vse drugo. Njuni vnli v vseh važnejših zadevah je odločilen. Sicer pa ne vprašata nikogar za svet razun v mni važnih zadevah. Prezagljeni prepis fiskarne na škofski ordinarijat se je sklenil za zornimi vrati.

Vsa stranka vé, da SLS danes obvladuje katoliški mamonizem. Advokatura bančni nosi, veletrgovina in kulturna barantaria s posojili, pritisk z denariem in službami to odločite štorkli sloji, zlasti pa tudi krščanske delavstvo so izrinjeni od vsakih odločitev in najskrajnejših ugodnosti. Stranka je izgubila naobčnost in v njej vlada samo — mamon.

(Op. ured.: Prihoduemo dopis v izveščku. Onozeliča v SLS pravzaprav nima dostopa v javnost.)

Politične beležke

+ Zlobna pozabljenost škofovega lista. «Slovenec» postaja s svojim naštevanjem gosposkih in pocestnih incidentov, ki jih vse prištevata med strašna nasilja, že naravnost smešen. Takrat, ko so škofovi ljudje etabrirali v tajništvu SLS. v prilogi avstro-germanski soldateski in policijski špijunažno pisarno ter denuncirali napredne in narodne Slovence, je bil škofov list sicer tudi zgovoren, a skoraj ne tako, kakor sedaj. Vsrkakor pa ni tako obsežno pisal o tem, kako so njegovi ljudje spravljali nedolžne žrtve na Suli bajer ter v ječe in taborišča. Takli amoralni in brezvestni ljudje, kot je klika okoli škofovega lista, so zadnji, ki imajo pravico govoriti in pisati o raznih incidentih tako, kakor pišejo sedaj v «Slovencu». Če bi imeli v sebi le trahico sramu, bi se morali že zdavnaj posebiti ali se vsaj za vedno umakniti ne pa da sedaj še pišejo moralne pridige. Pri stvari sami pa je treba še posebej opozoriti na zlobno «pozabljenost» «Slovenca», ki sedaj opisuje vsako klofuto v dolgem romanu. «Slovenec» pozablja namreč, da je dokazano, da so incident v Trbovljah pod režimom klerikalnega zapuška dr. Sporna zakrivil in izzvali komunisti. Ubili so tri orjunaške voditelje in le tako cinična in brezsrčna družba, kakor je škofova klika, lahko meni, da se dajo take žrtve preboleti brez vsake reakcije. Vse to, kar se je za Trbovljami zgodilo, je še vedno žalostna posledica obžalovanja vrednega napada komunistov. Da bi «Slovenec» dan na dan ne hujskal ljudi k izzivanjem, bi se duhovi mladine velikno preje in laže pomirili. Zavolne klerikalni politiki pa so taki incidenti vrlo dobrodošli, da se pozornost prištevajo SLS. obrne od tigrovsčine ter da klerikalni volfici po številu zrastejo na račun komunistov. Kdor ni slepec ali idiot, mora videti in spoznati, da igrajo škofovi ljudje pri trboveljskih dogodkih in pri vseh incidentih, ki so njim sledili, vlogo podivjane hljene.

+ Ob pravem času. Radičev «Sloboadni Dom» razlaga svojim bralcem: «Predsednik HRSS. je ravno ob pravem času odšel v Rusijo. Njegov veliki duh, pa naj je tudi težko tisoč kilometrov od nas, je med nami. Stjepan Radič je osvetlil in organiziral hrvatski narod doma, zdaj pa zunaj oznanja našo narodno silo in pridobiva prijatelje za pravilno niti stvar...» Pa še marsikaj je v «Slobodnem Domu» ravno ob pravem času: glede obtožnice proti Radiču in tovarišem se namreč hudeje, da haš sedaj skuša Radiča predstaviti kot veleizdajalca in to zastran vojske in Macedonije, v čemer je «srbska javnost najbolj občutljiva». Ob pravem času pa, meni «S. D.», bo tudi Pašičevo vlado zadelo obsebnha, na katero čaka kakor grelna duša. To pa ne od strani klika ali Radiča, temveč iz Pariza, ko bodo tudi francoski kapitalisti navezali stike s sovjetsko Rusijo. Pašiču obsebnha od pariških «kapitalistov», Radiču republika od moskovskih beljševikov, — kaj vse ne utegne priti ob pravem ča-

su! V ostalem prinaša «S. D.» tri Radičeve članke. V prvem pod naslovom «Duh sovjetske Rusije» govori o revoluciji in njeni veličini. Ta revolucija ni v krvi in plamenih, lečah in vesalih, v preganjanjih in strahotah, kakor to trdijo ruski ubožniki. Revolucija je v nezlojstivi organizaciji delavske stranke in v pravem svojem duhu ruskega seljaškega naroda. Drugi članek pod naslovom «Pravica do zemlje v Sovjetski Rusiji» obravnava vrtice, ki jih iz Rusije odnašajo tuji kapitalisti in komunisti. Najbolj interesanten pa je tretji članek pod naslovom «Polom fašizma in padeč Mussolinija», v katerem se Radič bavi z razmerami in itajski pomoru Matteottija. Mussolinija je Radič lani in še nedavno proglasal za apokaliptični in ga uvrščeval v serijo Buddhe, Krista, Lenjina. Zdaj ga cigansko zmerja, svoj Zolč pa izliva nad južnoslovanski novinarji, češ: «Radikalne in batinaške novine o tem ne pišejo nič. Največji italijanski listi imajo o narodnem ogorčenju proti Mussolinijevi razbojniški vojski po šest strani, naše radikalne in batinaške novine pa ne skrpajo niti po šest vrst. Naravno, zato je Radič čutil potrebo, da je napisal kar cel članek in tresel sebe po jeziku.

+ Že zopet imajo mačka v žaklju naši klerikali. Kupili so ga tako, ko je dr. Korošec pridiral v Beograd in začel razpravljati o razmerah v Sloveniji, o nezdržnosti položaja, o novem pokretu. Odtle tresse «Slovenec» mačka v žaklju in beseduje svojim bralcem velike reči: o koncentracijski vladi, o obupu samostojnih demokratov in o klerikalnem mozarju novega kova. Premalo mu je že, da bi počutil samo Prihličevcevo «usodo» temveč je začel še dalje in objubilja skorajšnje maščevanje «vsem, ki so se vsled oportunitizma navezali na to politiko in zdaj z naglico obračajo jadra, kar pa jim ne bo pomagalo. Stromakli! — namreč ti naši krščanski gospodje, ki v svoji omejenosti ne mislijo na ničesar drugega, ko na staro avstrijsko pravico, na Suli bajar, na inkvizicijo; o če bi jim le bilo dano! Zdaj jim pa enkrat povemo; nikdar več, nikdar, gospodje avstro-rimskih tradicij, ne boste uganjali biriških orgli, pa naj pride, kar hoče. Svobodno Vam, strahajte mačka v žaklju; prej ali slej Vam bo zopet skočil za grbačo. Telebrite svoje bralce s falzifikati in krivljami. Kolikor Vas je volja; prej ali slej bodo spregledali sami, če niso zarpani. Toda Vaše mozarje bomo razbili, Vaše kolce obračali. Toliko nas je odslej vedno in nas ostane. Amen!

+ Selni prodaj Radiča. Tako so jo pogurjali radičevci in «Hrvat» doznava z Dunaja, da avstrijski kancelar doktor Seipel želi prodati Radiča za nekatere koncesije od strani dr. Ninčiča. Še večeraj so isti radičevci izjavljali nado, da prepoved za Radičevce bivanje na Dunaju bržčas ne bo obveljala, ker ima Radič najboljšo prijateljstvo med uglednimi avstrijskimi krščanskimi socijalisti, — danes pa izjavlja «Hrvat» črno slutnjo, da ravno prelato dr. Seiplu prodaja Radiča utegneno dariljivo roko v prodajanju narodnega imetka. Čudno je to, da Radiča vsi gojlfajajo; i najboljši prijatelji i «batinaški» sovražniki.

Po svetu

— Alkoholna prepoved v Angliji odložena. Angleški parlament je razpravljal v sredo o predlogu, naj se po ameriškem vzorcu tudi v Angliji prepove došenje alkoholnih pičak. Po kratki debati je bil predlog odklonjen. Zanj je glasovalo le 136 poslancev, proti pa 353.

— Revolucija v Braziliji udušena. Po poročilih iz Rio de Janeira se je brazilskim četam posejlo udušiti vojaško vstajo v provinci Sao Paulo. Vsa provinca se nahaja danes v oblasti vladnih čet. revolucionarji pa so se deloma razkropili, deloma so bili ujeti.

— Beli teror v Bolgariji. Češki listi poročajo iz Bolgarije: Po umoru Petkova proti sedaj smrt Dimitriju Grančarovu. 2. julija so ga zprili, kar pomeni, da bo čimprej izginil. Izvrševalni komitet vojske lige e v soglasju z makedonskim komitetom Todora Aleksandrova sklenil, da morajo biti najpозnejše v roku dveh mesecev umorjeni naslednji prvaki bolgarske poljedelske narodne zveze: Aleksander Obov, bivši minister poljedelstva, Kosta Todorov, bivši poslanik v Beogradu, Kristo Gotov-Obov, dalja žurnalist Georgij Vikov, Simov, Gavril Denkov, bivši poslanec M. Todorov in več drugih. V minulem tednu je bila pripravljena vsa sofijska policija, ki je obkolila parlament. Ministrski predsednik ne govori ne tako, ne tako. In evropsko javno mnenje na vse to počelje molči.

Glad in kolera v Rusiji. «Ekonomičeskaja Zizn» poroča: Strašna vročina 46 do 48 stopinj uničuje letivo, žito je popolnoma suho; kmetje prodavajo živino na trg, kolikor je morejo pogrečkati. Donu in iz Voronježa brzojavljajo, da so kmetje ustavili prodajo živine. Iz Sevastopola prihaja vest, da zamenjujejo kmetje živino za žito ter gonijo vso živino na trg, kolikor je morejo pogrečkati. Zaradi tega cene živine rapidno padajo. V nekaterih pokrajinah se je pojavilo v poslednjem času več primerov kolere. Prebivalstvo je vznemirjeno. Občinske bolnice so priredile posebne oddelke za kolero.

Darujte za Štajpohov fond!

Naši Kraji in ljudje

Zaključek učiteljske skupščine v Krškem

K večeršnjemu poročilu dodajamo blagajniško poročilo, ki ga je podal glavni blagajnik poverjenista UJU g. Mirko Fegic. Iznesel je račun in proračun poverjenista, listov: Učiteljski Tovariš, Popotnik in Zvonček. Iz poročila gospodarskega učiteljskega strokovnjaka povzamemo, da je blagajniško stanje poverjenista ugodno. Slovensko učitelstvo vzdržuje po veliki večini popolnoma iz lastnih sredstev in z veliko brezprimerno požrtvovalnostjo svoje stanovske in strokovne liste, ki se, to lahko s ponosom trdimo, merijo z marsikaterimi ostalimi drugimi kulturnimi narodi. Promet blagajne je dosegel nad milijon dinarjev.

Nato se je poslovil od upravnistva najboljšega jugoslovenskega mladinskega lista Zvončka gosp. ravnatelj Luka Jelenc ki ga je upravljal skozi dolgo zgodovinsko dobo 25 let. Iznesel je lepe spomine ideje njegovega rojstva — bilo je na hodniku I. mestne osnovne šole na Ledini —, ko je v zvezi z viš. šol. nadzornikom g. E. Ganglom započel osnovo tega danes splošno priljubljenega mladinskega lista. Dovolj je omeniti, da ima danes nad 8000 naročnikov!

Posebno moramo poudariti delo odsekov, zamisel in ustvaritev mlade in zelo sposobnega g. Ivana Dimnika, ki so vztrajno — neumorno pripravljali delo za glavno skupščino in kot produktivno temeljno delo iznesli pred glavno skupščino resolucije, ki jih v listu navajamo.

Omeniti moram še sicer improvizirani, toda dobro uspešni učiteljski moški zbor učiteljskega, ki je izborni nastopil oba dneva, tako v torek pri komerzu kot v sredo po sklepu glavne skupščine pod vodstvom znanega glasbenika gosp. okraj. šol. nadzornika Vilhalda Rusa. Čula se je vsestranska želja, da naj se osnuje iz tega dobrega materiala stalen slovenski učiteljski pevski zbor po vzorcu češkega učiteljskega zbora, katera ideja ni neizvedljiva.

Razstava ročnih, pisemnih in risarskih izdelkov na krški osnovni šoli je bila od navzočih skupščinarjev mnogo posečena. Dokumentirala je veliko marljivost in sposobnost krškega osnovnošolskega učiteljskega, ki mu h tako lepim uspehom iskreno čestitamo.

Omenjamo še velik interes in zanimanje krškega meščanstva, ki je jasno dokumentiralo, da se zaveda velikega pomena delovanja naprednega slovenskega učiteljskega na polju vzgoje in narodne prosvete jugoslovenske mladine, ki bo v bodočnosti krepak steber in trdna opora naše edinstvene države.

Tako se je zaključila 4. pokrajinska skupščina UJU, poverjenistvo Ljubljana, ki je bila po mnenju navzočega učiteljskega ena najbolj uspešnih dosedanjih pokrajinskih skupščin.

Nevzdržno stanje

Celje že 6 tednov brez stanovanjske oblasti.

Celje, 9. julija.

Ministrstvo za socialno politiko je kakor po novem letu razpustilo ravnokar šele od občinskega odbora izvoljeno stanovanjsko komisijo in je odvezlo občini posle stanovanjskega urada. Za izvrševanje teh poslov je imenoval komisarja v osebi policijskega svetnika g. dr. Senekoviča, kateremu je dodelilo vsotvet. G. svetnik dr. Senekovič je pa mesto komisarja odložil koncem junija, ker je s 1. junijem t. l. nastopil svoje novo mesto kot sreški poglavar v Laškem.

Kljub temu pa ministrstvo do današnjega dne ni imenovalo niti drugega

komisarja niti ni rešilo pritožbe občinskega odbora, v kateri se je zahtevalo, da se naj posli stanovanjskega urada zopet poverijo občini. Stanovanjska komisija je zakonita institucija, je urad, ki je po zakonih določen in za red v državi z ozirom na današnje razmere in predpise ravno tako potreben kakor sodnija ali okrajno glavarstvo ali katerikoli drugi urad. Zato je popolnoma nerazumljiva anomalija, da se državna oblast že skozi šest tednov ne briga za to, da bi zasedla urad, ki je obstojal že celo vrsto let in ki je z ozirom na stanovanjsko krizo vsak dan potreben ter ima obilno nudenje in neodložljivega posla.

Stanovanjska mizerija, ki je bila v Celju že itak zelo velika in pereča, se je še poslabšala. Marsikateri si je pomagal sam, ker ni tistega urada, ki bi mu po zakonu moral pomagati. Tako je stopilo na mesto v zakonu predvidene instance brezvladje, samopomoč in nasilje. Kadar bo zopet vpostavljen stanovanjski urad, bo imel cele tedne dela, da odpravi samovoljnosti in nasiljnosti, ki so se zgodile medtem. Skrajni trenutek je, da se odpravi ta nečuvveni in neverjetni upravni škandal.

Najdaljši most v Evropi

bo oni med Beogradom in Pančevom čez Donavo, ker bo prekašal, ko bo gotov, vse dosežanje na celi evropski celini po dolžini in teži. Lok nad vodo bo imel 970 metrov, na obeh straneh glavne odprtine pa bo most dolg okoli 1500 m, vsega skupaj torej skoraj dva kilometra in pol. Rabil boš pol ure, preden prideš čezeni! Glavna nosilca mostu bosta na vsaki strani reke po 10 metrov oddaljena drug od drugega. V spodnjem delu bo prostor za dvotirno železnico, nad njim 8-4 metra široka vozna cesta, na vsaki strani pa po poldrugi meter širok pločnik za pešce. Gradivo za most nam dobavi Nemčija na račun vojne odškodnine. V svrhu izvršitve tega velikega dela se je združilo šest velikih podjetij za gradbo mostov. Most mora biti gotov v razmeroma prav kratkem času. Skupna teža železnega mostu bo znašala 30 tisoč ton, šestkrat toliko kot doslej najdaljši most čez Donavo, oni pri Črni vodi na Rumunskem, ki je dolg 1690 metrov. Velike opore na stebrih so dolge po 30 metrov in tehtajo 100 ton. Tako težke železne konstrukcije se morajo vdlati 52 metrov nad vodno gladino.

Z avtom ...

Ljubljana, 10. julija.

Aeroplanska vožnja za nas ni ravno tak ideal, ker se zdi za naše razmere in naše male ljudi zaenkrat skoro še nedosegljiva, pač pa nas tem bolj draži avtomobil. Radi avtomobila, pa ne morda radi lastništva, marveč samo radi enkratne prijetne vožnje na njem, so se že podirle ali izpreminjale poke in se ustvarjala žalost in veselje. Ženini postajajo zopet prosti fantje, neveste ostajajo samicice in zopet narobe. Avtomobil rodi žalost in veselje, bolezen in zdravje. Avtomobilska vožnja ima na sebi nekaj privlačnega, nekaj čvrstnega.

Zato ni čuda, da si je hotel privoščiti te dni avtomobil tudi Rudolf Vodopivec. Čeprav je imel v žepu samo šest dinarjev, pa je le šlo! Prevejanec si je znal pomagati, čemur se pa ne smemo čuditi, kajti mladi mož se je že več kot pet let šolal po raznih zaupih. V Srbiji in na Hrvaškem, kakor tudi v Sloveniji. Ni še dolgo tega, kar je planil iz luknje beograjskih zaporov zopet na beli dan, se nato iz profita malih goljufij elegantno oravil, pohitel najprvo domov v St. Peter pri Gorici, nato pa se potegnil zopet do Ljubljane, koder je najel (ker mu

je bilo »dolgačas«) pred »Unionom« avto in se peljal za spremembo in za »špas« do Planine v graščno Windischgractza, pa zopet nazaj v Ljubljano. Šofer Silv. Prošek je kar strmel, kajti vozil je gospoda sijajnih manir. Ker je pustolovec na sodiščih tako nekako kot doma, je ukazal, da ga šofer izloži pred sodiščem. Tu je je mnil menda popihati, ker pa mu je bilo žal užika polne vožnje, se je skesal in se takoj povrnil, rekoč naj ga zapelje pred »Zvezdo«. Tu je zopet izstopil in naročil šoferju, naj ga čaka do treh popoldne, češ, da se peljeta v Zagreb.

Temu je bilo to seveda čisto prav! »Samo ... samo gospod, prosim nekaj plačila bi se spodobilo!« Tedaj pa je prišel pustolovec ob sapo, pa samo za trenutek! V trenotku se je zopet zbral, zamahnil z roko in se vsedel široko nazaj v avto. »Gremo po denar! — Rimska cesta 20!« Drrr ... pa smo bili tam! Za vraga, tukaj pa zopet ni bogatega kompanjona doma, kasa je pa zaprta! Naravno, če ga ni doma, je pa v Jadranski banki! Torej tja! Vraga, tudi tukaj je že odšel! Ej, pa bomo že naredili kako! Se malo vožnje po mestu in okolici, potem pa k drugemu »znanecu« na Rinsko cesto št. 4. Ta bo vrget one tisočake! Avto je pihal pred hišo, da je skoro odskakoval od tal, šofer je nervozno hodil okrog njega, ljudje so na gledali. Vodopivec, prevejan pustolovec, pa je takrat že vzel pod noge drugo avto in se gnil z vso naglico proti dolinskemu kolodvoru in bi šel odtožiti bogdan kam iskat novih žrtev, če ne bi usoda hotela drugače. Kajti šofer se je nakrat zmislil, da je postal Vodopivčeva žrtev in je odbrzel z avtomobilom na policijo. Od tu pa je zapel telefon, ki je še malo hitrejši, kakor avtomobil, na vse strani in pustolovec je bil prijet neposredno pred odhodom vlaka. Sedaj pa čaka, če se bo od blizu ali od daleč oglašil še kak oškodovanec, ki ga je nasamaril mladi Vodopivček, bodisi šofer ali gospodar, tak ali tak, ženska ali moška žrtev.

Dopisi

BEVKE PRI VRHNIKI. V sredo popoldne okrog 4. je med nevihto treščilo v kozolec posestnika Janeza Lenarčiča. Kozolec je pogorel do tal in z njim vred več stotov sena in v kozolecu zloženega ječmena. Zavarovalnica bo krila le majhen del škode. Domači gasilci so prihiteli na kraj nesreče v kratkem času, čeprav so bili razkropljeni po oddaljenih travnikih. Istočasno je prislo tudi gasilno društvo z Vrhnike pod vodstvom župnega načelnika g. Jelovška. Požrtvovalnemu delu obeh društev se je zahvaliti, da plamen ni zajel tudi sosednjih poslopj. Iskrena hvala njima, hvala pa tudi gasilec iz Verda, ki so prihiteli na pomoč, čeprav jim v akcijo k sreči ni bilo treba več stopiti, ker je bil ogenj že lokaliziran.

RAKEK. Podružnica Jugoslovenske Matice Planina-Rakek priredi v nedeljo dne 13. t. m. vrtno veselico. Člani in prijatelji so vljudno vabljeni, da se v čim večjem številu udeležijo zabave, katere dobiček je namenjen našim bratom preko meje.

Pravi holandski

je že v prometu. Zahtevajte ga pri vsakem trgovcu in pazite na etiketo! 1826/a

KRANJ. Na večeršnjem članku v »Slovincu« pod naslovom »Junastva Zerja« vove lajbgarde in Kranju« odgovarjamo danes zadnjič, ker se nam zdi škoda papirja in črnila za brezplodne debate z micčnozobimi fantiči. Ugotavljamo povnovno samo to, da od Orjunašev ni imel nihče nikakega orožja, kaj še da bi ga uporabil. Je pač pravilen stari pregovor, da ima strah velike oči. Dopisnik ki nam je dobro znan in katerega ne bo božala samo materina brezovka, če ne preneha s svojimi natolcevanji, je podlo lagal. Najmanj umesten je očitek, da je napadal z revolverjem v roki Anton Šumi. Dopisnik sam ga pozna, pozna pa tudi njegovo pest, ki ji pač proti takim frkolonom ni treba orožja. Istotako je domišljija strahopetec, da bi bil g. Pogarčarja kdo pričakoval. Lahko bi se bil vrnil takoj domov, ne pa se potikal po grmovju celi dve uri, da je izgubil kapo, katero si je poiskal šele naslednje jutro. Vse drugo »Slovincu« vezanje otrob pa ni vredno odgovora.

KAMNIK. Kamniški klerikalci kar ne morejo preboleti silnega poraza pri obč. volitvah. Dopisun v »Slovincu« silno neslano stresa svojo onemoglo jezo. Obregnil se je celo ob svetnike iz pratike — Rikarda in Ernesta. Kakor je lahko Rikard zelo pameten, tako je lahko Franc ali Janez skrajno zabit. Kar se tiče »časasnih posestnikov« kar pregledite svoje drage in pričnite pri Šutni in idite preko glavnega trga do Grabna pa boste imeli dovolj opravka. — V ostalem pa naprežite par volov, da vam izvlečejo hlode iz lastnega očesa, potem šele iščite trnje v naših petah.

JEZERSKO. V našem nad vse idiličnem, prelepem Jezerskem je priredila tamnošnja narodna mladina s sodelovanjem šolskih otrok dne 29. junija in 6. julija lepi, po vzporedni bogati prireditvi v korist Jugoslovenski Matici pod vodstvom svojega požrtvovalnega učiteljskega. Povabilu sem se rade volje odzval. Ni mi bilo žal, ker nisem užival le prirodnih krasot, ampak občudoval tudi tamošnje dobro ljudstvo, a nad vse mali, a prekrasni pevski zborček. Zamaknil sem se v ondotne krasotice, ki so pod spretnim vodstvom vedno marljive in simpatične g. Zdravka Švikašiča, našega narodnega koroskega delavca, diki gorskim vilam, očarale vse navzoče. Lepo in veselo igrice, pomešane z deklamacijami, pot vodstvom večnega šolskega upravitelja učiteljice Helene Piskernikove, so bile zelo precizno prednašane. Po končanem sporedu so imeli prireditelji skromen, a zivahen družabni sešanje. Med njimi so je počutila moja malenkost prav srečnega. Ob tej priliki ne smem prezreti nekaterih požrtvovalnih sodelavk, ki se niso sratšile celo nad eno uro dolgega pota in so prihajale redno k vaju. Dragi Jezerčani, prelepa vam hvala, ker ste stopili v našo fronto proti zatiralcem naših bratov, naše krvi. Le dalje po začetni poti! — Kraški.

RADEČE PRI ZID. MOSTU. Naš mladi športni klub »Radeče« priredi prihodnjo nedeljo v kritje velikih stroškov za sportne potrebe. Sportni dan, katerega spored obsega naslednje točke: ob 11.30 stafetni tek po trgu, ob 17. uri nogometna tekma z brežiškim športnim klubom in ob 19. sportna veselica s plesom v hotelu »Jadrans«.

KRSKO. »Slovincu« pamflet o občinskih volitvah v Krškem, v katerem imenoma navaja uradnike, ki so napredno volili, bi lahko spopolnili z navedbo imen uradnikov, ki so volili klerikalno-komunistično. Tega ne storimo, ker se nam gnusi tak boj.

BREŽICE. Prostovoljno gasilno društvo v Brežicah priredi v nedeljo, 10. avgusta, veliko vrtno ljudsko veselico na mestnem trgu s pričetkom ob 3. popoldne. Sodeluje Železničarska godba. Ob pol 12. na mestnem trgu promenadni koncert. Za dobro jedajo in pijačo bo preskrbljeno, kakor tudi za druge zanimivosti in tajnosti. Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilnega orodja. — Na pomoč!

SV. LOVRENC NA POHORJU. Nekaj izvanrednega smo doživeli na letošnji Vidovdan. Naš obrtno-nadaljevalni tečaj

je skupno z učenkami osnovne šole pokazal, kaj premore s svojim učitelstvom pod izkušenim vodstvom delavnega nadučitelja B. Lavriča, ki je priredil razstavo vseh izdelkov obrtne stroke in ženskih ročnih del. V lepo dekorirani dvorani smo videli vso pestro sliko lepih izdelkov: razne strokovne in umetniške risbe, račune itd., vse se je vrstilo med krasnimi ročnimi deli učenk vseh razredov. Razstava — prva te vrste tukaj — je pokazala, da se učitelj in učenci trudili in da je njih trud rodil obilen sadj, za kar jim gre vsa čast in hvala.

SLOVENJGRADEC. Bližajoče se občinske volitve so prinesle v naše mesto precej življenja. Nemci in nemčurji delajo s polno paro in se poslužujejo v volilnem boju tudi nedovoljenih sredstev. Delavci tovarnarja Potoschnigga so si dovolili »prezrnost«, da so podpisali brez njegovega dovoljenja slovensko listo. Tovarnarja je to silno razburilo in je bil nekak delavec, ki pa ni naš pristaj, že kaznovan za odvedbo. Ni naš namen, da ga branimo ker smo prepričani, da bo delavstvo samo storilo potrebne korake, da si zagaruje svobodno volitve, menimo pa, da naj se tudi pristojna oblast zainteresira za ta slučaj. Imamo pa še druge kapacitete. Vzemimo n. pr. Schullerja, ki je postal revež radi slovenskih grošev. Nedavno je blestel na njegovem hotelu napis »Beograd«, ki pa ga je pobrala slana, kakor hitro je bil izvoljen pri skupščinskih volitvah poslanec Schauer. Tudi ta dični gospod se pridno pripravja za bližajoče se volitve. V smislu koroskega plebiscita, tako je pridno agitiral za Avstrijo, je organiziral že celo gardo. Ima tudi »fjelladjudtanta«, ki ga sicer ne plača on, ampak naša jugoslovenska država z nezasluzeno penzijo. Imenuje se Zeppitsch, popolnoma nemško ime, kakor sam s ponosom trdi. Ta gospod se je z vso vneomno vrget v boj za zmago nemščanske liste. Da se nemčurjem ne posreči nakana, apeliramo na vse zavedne Slovence brez razlike strank, da grejo z vso energijo v boj.

VOJNIK. Na dopis z dne 6. julija 1924 v »Jutru« št. 158 sem kot šolski vodja primoran podati naslednje stvarno poročilo: Na tukajšnji šestredni osnovni šoli z 2 vzporednicama je bilo v V. in VI. razredu, ki prideta v poštev za vstop v meščansko šolo, koncem šolskega leta 87 otrok. Od teh je imelo 23 otrok pravi dober in dober uspeh, ostali pa zadosten in nezadosten uspeh, 13 je bilo oproščeni radi poljskega dela in nekaj neredovanih radi boleznih in pre slabega šolskega obiska. Ker vstopajo radi oddaljenosti od šole (nad polovico nad 4-7 km!) pozno v šolo, dosežejo mnogi že v V. razredu 14. leto. O kvalifikaciji obeh razredov, ki sta prva marljiva, vestna in pri razvedrovanju popolnoma pravična, naj se dopisnik prepriča na merodajnem mestu. Da je razrednik V. razreda kvalificiral dva učenca, ki naj bi vstopila v meščansko šolo, enega z zadostnim in drugega z nezadostnim uspehom, je bil popolnoma upravičen. — Pogoj za nadaljni obstoj tukajšnje meščanske šole ni samo minimalno število 30 učencev, ampak vprašanje gnotnega vzdrževanja taiste! Pri otvoritvi meščanske šole so podpisale prizadete občine reverz za vzdrževanje šole le, ker se mi je obetalo, da prevzame meščansko šolo država in da pripravi občina trga Vojnik potrebne tirične sobe za osnovno šolo v svoji hiši, kar se pa še do danes ni zgodilo. Tako se poučuje 8 razredov v pehli učnih sobah in v pisarni šolskega voditelja ter je v 2 razredih popoldanski pouk, kar gotovo ni v prospeh poukul. Osnovna šola tudi nima najpotrebnejših učil ker so se morala skoro vsa oddati meščanski šoli. Trška občina vojniška je tudi lansko jesen opustila iz narodnostnih ozirov prepotrebni otroški vrtec z motivacijo, da ne more kriti stroškov za kurjavo in snajenje. — Za šolsko vodstvo v Vojniku: Pere Jankovič.

Naročajte dnevnik „Jutro“!

Kulturni pregled

Jugoslovenska umetnost v inozemstvu. »Zbornik za umetnostno zgodovino«, II. zvezek, prinaša članek o italijanski umetniški reviji »Dedalo«, ki izhaja v Rimu in jo urejuje znani estetik in kritik Hugo Ojetil. Koncem tega poročila je kratko omenjeno, da prinese ta znameniti list v eni prihodnjih števil kolekcijo reproductivnih risb slovenskega slikarja Franca Tratnika. Ta vest je iz več razlogov zanimiva ter nas iskreno razveseljuje in našemu umetniku moramo že tukaj čestitati k temu velikemu uspehu. Revija »Dedalo« je, kot znano, po izbornosti vsebine in oblike na višku umetnostnih listov svetovnega slovesa, zato je ta vest za nas še večjega pomena, ker se tem dostojnejše predstavlja jugoslovenska umetnost kulturnemu svetu. Mogočna Meštrovičeva dela so danes znana in slavljena širom sveta; tako pride še delo slovenskega umetnika v mednarodni vplod. In kaj ne nosi ravno krepka, samorasla umetnost Tratnikova največ izraza naše občne narodne čustvenosti?! Njegove risbe so sicer že pred vojno prinašali razni listi izven naših mej. Tratnik je bil tako rekoč v tujini poprej znan, kot v svoji ožji domovini. Spominjamo se, ko

je o priliki reprezentativne razstave češke umetnosti v Hagenbundu na Dunaju leta 1911., katere se je s člani »Manesa« udeležil tudi Tratnik (torej se ga je smatralo za Čeha) pisala »Neue Freie Presse«, da spominjajo njegove risbe na španskega klasika Goya in »Arbeiter Zeitung«, da leži v Tratnikovi risbi »Slepi« Tolstega prasila ... Noben slovenski list ni takrat omenil tega uspeha naše umetnosti v tujini.

O. N.
Šimencev koncert v Gorici. Bivši član ljubljanske opere g. Marij Šimencev priredi v soboto 12. t. m. koncert v Gorici. Koncert bo v Trgovskem domu in bo obsegal sledeče točke: Michi; Človeka nikar; Prohazka; Poslednja noč; Grieg; Ljubine; Narodne pesmi; Vilhar; Mrtva ljubav; Puccini; Arija iz opere »Tosca«; Boito; Arija iz »Pagliaccio«. Pevca bo spremljal Romanca iz opere »Aida«; Smetana; Arija iz »Prodane neveste«; Leoncavallo. Arija iz »Pogliaccio«. Pevca bo spremljal na klavirju kapelnik ljubljanske opere gospod Neflat.

Razpis pisateljske nagrade. Sarajevska pedagoška revija »Uzajatelj« razpisuje nagrado v znesku 5000 Din za najboljši članek o temi »Morala in družba«.

Pravico do te nagrade imajo vsi članki, ki razpravljajo o navedenem vprašanju in izidejo v tej ali oni naši reviji med 15. julijem in 15. avgustom. Tekmovalci za nagrado naj pošljejo svoje tiskane članke redakciji »Uzajatelj« v Sarajevu. Delo bo ocenil odbor deveterice književnikov in pedagogov, ime nagrajenega pisca pa se objavi 1. septembra.

Kaj pripravljata zagrebška opera in drama za novo sezono. Zagrebška opera pripravlja za novo sezono Rimski-Korsko opero »Carjeva nevesta« in Wagnerjevo »Lohengrina«. »Carjeva nevesta« bi se morala izvajati že lani, pa je zaradi nedostajanja časa izostala. Drama obeta v začetku sezone dva Shakespeara: »Noč na sv. tri kralje« in »Hamlet«. Poslednjega je nanovo prevel dr. Milan Bogdanović.

Rusko gledališče v Beogradu. Rusko gledališče »Zlati petelin«, ki že dalje časa gostuje po raznih krajih naše države, priredi več predstav v Beogradu, kjer nastopi 19., 20. in 21. t. m. Iz Beograda se poda gledališka družba na gostovanje v Sofijo.

Novosadsko Narodno gledališče prireja že dalje časa težko denarno krizo. Proračun izgleda tako, da je mogoče institucijo vzdržati samo tedaj, če se zbere letno štiri in pol milijona dinarjev za sečne podpore. Na čelo zbiralne akcije je

stopil novosadski magistrat, ki je izdal na svoje meščane poziv, naj prispejajo vsak po svojih močeh, da jim ostane gledališka institucija ohranjena tudi v do sedanjem obsegu.

Novosadsko gledališče v Arangjelovcu. Skupina članov vojvodinskega gledališča v Novem Sadu je odšla na letovišnje v kopališče Arangjelovac, kjer prireja predstave iz svojega rednega repertoarja.

Gledališki večer splitskega igralca. Prošle dni se je vršila v splitskem gledališču predstava treh enodejank, v katerih se je začusno poslovil od pozornice priljubljeni igralec M. D. Milovanović. Igrale so se aktivke: Florentinska noč (Jurkica), Tri klobute (Bogotić) in Labudja pesem (Čehov). Najlepše je uspel zadnji komad, ki prikazuje tragiko igralskega življenja.

Kiparska razstava v Čakovcu. Nedavno je razstavil v Čakovcu učenec profesorja Rud. Valdeca L. Bežeredy svojo kiparsko razstavo. Izločil je deset del, med katerimi jih je zadovoljivo uspešno sedem: Zenski akt, Sužnji, Kompozicija, Kamemar, Sanjar, Galijaš in Pastir.

Umetniško turnejo po Vojvodini priredita beograjski dramski vrhak gospod Dobrica Milutinović in violinist Vladimir Slatina. Dajala bosta skupno umetniške recitacije in koncerte v večjih krajih.

Umetnostne prireditve za letošnjega dunajskega velesejma. Za časa letošnjega velesejma bo na Dunaju več umetnostnih prireditev. Predvsem bo na ogled razstava francoske grafike iz 19. stoletja, dalje mednarodna razstava moderne umetnosti v Secesiji ter razstava avstrijskega slikarstva in Künstlerhausu. V državni operi se bosta uprizarjali dve malo izvajani Beethovenovi deli: »Ruinen von Athen« ter »Geschöpfe des Prometheus«. Izvajal se bo tudi Gluckov balet »Don Juan« v Burgtheatru se uprizorita dve drami od Grillparzerja in Schnitzlerja, Max Reinhardt pa bo insceniral v svojem gledališču Mellovo delo »Apostelspiel«.

Neve obogatitve ruskih muzejev pomenja najdba umetnostne zbirke milijonarja Rjabušinskega v Moskvi. Zbirka je bila sedem let zazidana in je šele sedaj prišla na dan. Umetnostna in zgodovinska vrednost kolekcije je neprecenljiva. Posebno bogato so v njej zastopani ruski mojstri: Rjepin, Šjerov, Vrubeľ, Vaznječov, Fedorov, Maljavin, Bakstov, Trubeckoj, Šubin in drugi. Poleg del imenovanih mojstrov se nahaja v zbirki mnogo starih predmetov.

Pomagajte z darovi sokolskemu Taboru!

Domače vesti

Kralj na potu v Beograd. Včeraj popoldne se je peljal v Beograd kralj Aleksander. Na ljubljanskem kolodvoru se je kralj nekaj časa mudil in je povabil v svoj vagon velikega župana dr. Baltiča, s katerim se je razgovarjal, dokler ni bil vlak pripravljen za odhod. Odpeljal se je ob pol 19.

Spominska svečanost v Beogradu. V Beogradu se je vršila včeraj velika svečanost v spomin desetletnice smrti bivšega carskega poslanika v Beogradu ob prčetku svetovne vojne, Hartwiga, ki je bil velik prijatelj srbskega naroda. Svečanosti se je udeležil ministrski predsednik Pašić, več ministrov, generalov in politikov in skoraj celokupna ruska kolonija.

Češkoslovaška odlikovanja Jugoslovanskih dipl. matskih funkcionarjev. Po vodom predstojelce konference Male antante v Pragi je češkoslovaška vlada odlikovala: pooblaščenega ministra doktorja Otokarja Rybafa in pomočnika zunanjega ministra Panto Gavrilovića z redom češkega leva 2. razreda, šefa tiskovnega biroa Miloša Ivkovića in kabinetnega šefa v ministrstvu za zunanje zadeve Svetozarja Rašića pa z redom češkega leva 3. razreda.

Iz «Uradnega lista». Včerajšnja številka «Uradnega lista» ljubljanske in mariborske oblasti objavlja pravilnik o privatnih radio-telegrafih in radio-telefonskih aparatih, na kar opozarjamo zainteresirane.

Poročila. Poročil se je ravnatelj ljubljanske opere g. Friderik Rukavina, z gđ. Zdenko Zikovo. Naše iskrene čestitke!

Smrtna kosa. Umril je g. dr. Valentin Fister, asistent očne klinike v Zagrebu. Smrt ga je iztrgala svojem in tovarišem v njegovi najlepši in nadebudni dobi. — Po daljši bolezni je v Mariboru umrl v sredo g. Ivan Mlakar, viš. sod. oficijal v p. Dosegel je starost 67 let. Blag jima spomin!

Poziv! Vsi, ki so se priglasili za polovanje s sokolsko olimpijsko vrsto v Parizu, naj bodo v soboto 12. t. m. ob tričetrti na 5. junjtraj na glavnem kolodvoru v Ljubljani. JSS.

Delegat Jugoslovenske Matice opozarjamo, da se vrši pokrajinski zbor v nedeljo, dne 13. ob 10. uri dopoldne v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu v Ljubljani. Vsi delegati imajo polovično vožnjo. In sicer morajo kupiti pri nastopu vožnje cel listek, ki velja tudi za pot domov. Izkaznico, katero so dobili od pokrajinskega odbora, morajo dati žigosati pri zborovanju. Vozna olajšava velja od 10. do 16. t. m. Ljubljanske člane, ki se zapljujejo za Matično delovanje, vabimo da dvignejo izkaznice danes in v soboto od 2. do 8. v pisarni Jugoslovenske Matice. Brez izkaznice ni dovoljen vstop v zborovalni prostor.

Izprememba okoliša pri pošah Sevnica in Loka pri Zidanem mostu. S 1. julijem t. l. so se izločili iz okoliša pošte Sevnica sledeči krajevni deli popisnega kraja Podgorica: Cerje, Dolgert, Drenovec, Hrasnje, Orehovec, Podgorica, Zarke in Zdole in se prideli pomočni pošti Razbor, ki je podrejena pošti Loka pri Zidanem mostu.

Stipa Radić a šajkačo na Dunaju. — «Neues Wiener Tagblatt» prinaša interesanten portret Stipe Radića s šajkačo na glavi. K temu pristavlja: Zanimivo jugoslovanski seljaški vodja je zadnje čase večkrat dal javnosti opravka. Govorilo se je tudi, da se tekom tega tedna vrne na Dunaj. Toda, kakor smo že javili, avstrijska vlada mu je tokrat zabranila prihod, ker smatra, da bi Radić svoje bivanje na Dunaju izrabljal za politično udejstvovanje. — Da pa se ga Dunajčani vseeno ogledajo, jim ga «N. W. T.» predstavlja s šajkačo na glavi. Slika ni nova — lani je Radićeva knjigarna v Zagrebu sama založila te vrste razglednic — toda za Dunajčane vselakor originalna.

Priloge na meji. Zveza kulturnih društev priredi prihodnjo nedeljo v Svetini zanimivo ljudsko predavanje. Predavatelj bo učitelj Malenšek «o osvobodilnih bojih slovenskih kmetov v srednjem veku». Tudi pevsko društvo «Jadrans» izleti v nedeljo v Svečino — z vlakom do St. Ilije, odtam peš preko krasnih Slovenskih gor.

Zveza med Liko in Dalmacijo. Na železniški progi v Liki so te dni dovršili zadnji oblok velikega vadiukta pri Čupkoviču. S tem vadiuktom je dosežena železniška zveza med Liko in Dalmacijo.

Italijanska flotilja v Beogradu. V Beograd je predvčeršnjim prispel po Domovi oddelek italijanske vojne mornarice, sestojelci iz dveh večjih vojnih ladij, topničarke «Giovannini» ter torpiljarke 75 OLT. Na vsakem keju sta italijanske mornarje sprejela italijanski konzul, italijanski vojni ataše ter pristaniški kapitan Andrijašević. Flotilja ostane v Beogradu 15 dni.

Postne pošiljke zgorle. Na železniški postaji v Vinkovcih se je predvčeršnjim vnel poštni vagon, v katerem se je nahajala velika množina paketov in drugih pošiljk. Vagon je popolnoma zgorel. Škoda znaša nad 100.000 dinarjev.

Reflektor v službi policije. Pri zagrebški policiji je bila te dni uvedena novost: policijske patrulje, ki ponoči vrše službo po nerazsvetljenih cestah in ulicah, po parkih in med drevjem, so opremljene z reflektorji, ki mečejo svetlo luč pol kilometra daleč. Baterije nosijo na hrbtu. Te dni so se vršili prvi poskusi v Tuškancu in na Rokovem nokona-

lišču, kjer je bilo presenečenih več postopačev, pa tudi nekoliko zaljubljenih parov. Svetloba je tako močna, da je tisti, na kogar se usmeri reflektor, nekoliko časa uprav oslepljen, kar posebno dobro služi policiji.

«Gospodarska zveza» pred polomom? Klerikalcem je začela silno slabša presti tudi na gospodarskem polju. Okoli 250 milijonov zadružnega denarja so klerikalni mamonisti zabilili v različna podjetja in posloplja ter se pri špekulacijah silno uredali. «Gospodarska zveza», ki je glavni center klerikalnega medvojnega in povojnega verižništva in oduštvu na zadružni podlagi je zadnji čas samo pri lesni trgovini v Ribnici izgubila okoli 8 milijonov Din. Njena precej obsežna lesna trgovina je sedaj, ko so si poedini klerikalni koritarji napolni li žepa, faktično v likvidaciji. Za danes se omejujemo le na navedbo teh dejstev, opozarjamo pa, da je najboljši dokaz kako slabo gre klerikalcem na gospodarskem polju to, da je «Slovenec» začel zadnji čas sistematično bojkotno akcijo proti trgovcem in obrtnikom, ki niso odvisni od njihove «Gospodarske Zveze». Taka bojkotna akcija je zlasti v teku v trboveljskem revirju, včeraj pa jo je «Slovenec» uvedel tudi v Kranju, kjer se je spravil na celo vrsto gospodarskih obratov. Pravočasno svetujemo škofovi klikki, naj nikar ne nadaljuje na bojkotnem polju začete akcije, kajti udarili bomo tako neumisljeno in tako brezobzirno nazaj, da bo joj. Opozarjamo pa tudi pristaše SLS iz vrst gospodarskih krogov že v naprej, da bomo tudi na njihovih kožah brezpogojno poiskali zadoščanje za hudo deloško bojkotne napade, ki jih je začela uvajati v časopisje in v politiko podivjana svojat škofove klike. Mi nismo začeli in principielno smo puščali gospodarske kroge v miru. Da branimo one, proti katerim so začeli klerikalci bojkotno akcijo, smo v silobranu primorani brezhibno postopati po načelu: Zobja zob! To se nam je zdelo potrebno napisati danes, da ne bo pozneje pretakanja so'za, ako bodo še na gospodarskem polju nastale po zaslugi škofovih listov in škofove stranke tako neznosne razmere, kakor v politiki.

Obsojeni škofovi pretepači. V Horjulju so se na Telovo pri procesiji stekli in časopisi so poročali, da je ob tej priliki padla iz cerkvenega zvonika celo bomba. Dogaitek je prišel sedaj pred sodišče, kjer so bili na zapor obsojeni štiri škofovi orliči, in sicer Juhov France, Mrčkov Andrej, Kovačev Tone in Samcov Janez. Druzi kmečki fantje so bili oproščeni, ker se je izkazalo, da so škofovi pretepači izživali in začeli poboj in nasilje. Lepa je ta škofova vzgoja, ki dela že iz mladenčev rzhbojniške pretepače, ki svojih nasilnosti niti v pričo tako velike cerkvene slavnosti, kakor je procesija na Telovo, krotiti ne morejo. Mi le obžalujemo ljudi, ki se dajo zavajati od bujskarij škofovih listov in škofove stranke k nepremišljenim dejanjem in nasilnostim. Škof in njegova klika sedijo lepo na varnem, nahujskani ljudje pa morajo zanje sedeti po prionih. Najbolj zanimivo je, da se doktor Korošec pritožuje, da vlada v Sloveniji izjemno stanje in nasilje, ko sodne razprave dokazujejo, da se vsak dan množe nasilja škofovih ljudi.

Umor dveh inženjerjev. V južni Srbiji je svojedobno povzročilo veliko senzacijo umor inženjerjev Dragovića in Markoša v Prizrenu. Sedaj se je ugotovilo, da je umor naročil prizrenski hodža Rustem Sporta iz verskega fanatizma, ker sta omenjena inženjerja zahtevala, naj se poruši razpadajoči del Zinan-pašine džamije v Prizrenu. Izplačal je 15.000 dinarjev sinu znanega bosenskega ustaša Hadži Loje, ki je s pomočjo kafakov izvršil umor. Rustem in Hadži Loja sta zločin že priznala.

Jugoslovan — milijarder v Boliviji. Kakor doznajajo zagrebške «Novosti» iz Santiaga, je jugoslovanski rudar Ivan Dubravčič, rodom z otoka Brača, odkril v Boliviji ogromno plast kositra. Tamkajšnje časopisje poroča, da predstavlja to najdišče silno bogastvo, za katerim daleč zaostaja glasoviti «kralj kositra» v Boliviji don Palino, ki velja kot najbogatejši rudarski podjetnik v južni Ameriki. Don Palino je Dubravčiču ponudil odkupnino v znesku treh milijard dinarjev. Dubravčič je ponudbo odklonil.

V Ameriki je ponesrečil naš rojak Anton Somrak, in sicer v okolici mesta Indianapolis v severni Ameriki. Vozil se je z ženo v avtomobilu, ki se je prevrnil, pri čemer je Somrak prišel pod avto. Ostal je na mestu mrtev. Somrak je bil rodom iz Škrlečeva pri Mirni peči na Dolenskem.

Ubegel orožnik. Od žandarmerijske postaje na Bledu je dne 6. t. m. neznanokam pobegnil v polni službeni opremi kaplar Alojzij Črešnik, doma iz Moškanjcev. Kaj je bil vzrok pobegu, se doslej še ni moglo doznati.

Goljufija v vlaku. Na progi od Semiča do Novega mesta se je vozil v vlaku med tolpo trideset ciganov tudi Anton Dergane iz Semiča. Med vožnjo je prišlo med njim in cigani do sklepanja kupčije, v kateri pa so premeteni cigani ogoljufali najvneža za 450 Din, nato pa brez sledu izginili z novomeškega kolodvora.

Stekla mačka v Krapini. V krapinsko okolico se je te dni zatekel stekel maček, ki je ogrizel kmetici Jelo Štrlec in Josipino Družina. Trgovec Mikša je mačka ustrelil. In prav je storil, kajti voznelo

se je dognalo, da je bil maček stekel. Kmetici so odposlali v Pasteurjev zavod v Zagrebu na zdravljenje.

Radi neuravnega zločina je bil aretiran neki 50letni policijski praktikant v Mladonovu. Privabljal je z večjimi denarnimi vsotami k sebi mlade dečke in jih potem spolno zlorabljal. Izročen je sodišču.

Iz Ljubliane

u— Danes zvečer točno ob 8. uri se vrši v Filharmonični dvorani koncert gojencev gimnazije iz Banjaluke. Nastopijo z raznimi moškimi zbori in samospeli, sodeluje pa tudi tamburaški zbor. Občinstvo vabimo, da poseti v največjem številu ta koncert mladih Bosancev in Bosank, ki si pri tej priliki ogledajo tudi Slovence.

u— Odbor «Ljub. Zvona» pozivlja društvene pevce in pevke, da se v čim največjem številu udeležijo v nedeljo dne 13. julija slavnosti 35-letnice bratskega pevskega društva «Zvon» v Šmartnem pri Litiji. Zbirališče na glavnem kolodvoru točno deset minut pred poldnom.

u— Javna knjižnica «Splošnega ženskega društva» v Ljubljani je odprta tudi med počitnicami, vsak torek, četrtek in soboto od 5. do 7. ure zvečer (Rimska cesta št. 9, pritličje). Knjižnica ima veliko izbrano najboljših modernih knjig slovenskih in drugorodnih avtorjev.

u— Zenski bolnici so potom kluba Primork darovali sledeče ugledne trvdke in gg.: Balkan, Elite, Marija Götzl, J. Knez, Ev. Popovič, Rosner in komp., Strojne livarne, pivovarna Union po 200 dinarjev; Je'ka Bretl 150 Din; Balofino in sinovi, Gregorc in Verlič, Ivan Jax in sin, Anton Krisper, Fran Kolmann, I. Maček, I. C. Mayer, Persche, K. Plasiniček, I. Premelč, Sever in komp., Ivan Seunig, Stacul, Suttner, Svetla, Ivan Zankotnik, Josip Zidar, Gospodarska zveza po 100 Din; Bunc in drug 80 Din; Schneider Verovšek, Vojnovič in komp. po 60 Din; Jadran izvozna in uvozna družba, Jugo-Auto, Jugocksim, Ivan Jelacnik, Kastelic, Kenda, Antonija Pibernik, Reichler in Turk, Schwentner, Stepič, Textilia, Rohrman, I. Wanek po 50 Din; Buzzolini, Marija Marinšek po 30 Din; Fr. Čuden, Kadivec, J. Korenčan, Bernatovič, Mencinger, Rasberger, Skabernec, Verbajc, The Rex po 20 Din; I. Marchiotti, I. Tomšič po 15 Din; Franc Bar, I. Blas, Dolenc • Hofbauer, Erjavce, Horzmansky, Cigoj Marija, Osenar, Polak, Strauss, Vrečar po 10 Din; Ana Ljenko, Marija Pogačnik, Robas po 5 dinarjev. — Ambrožič več rjuh; Sedej-Strnad 4, Jelka Medvedova 3, A. Bizjak, Magdič, Jos. Ravnhnar, Mila Smrkolj, Zibert po 2, Maša Grom, Terezina Jenko, Vida Novak, Milena Zerjav, Vršič po 1 rjuho, Rosman • Tschum 2 odejii, Dragotin Hribar 24 komadov brisač, Ig. Žargi 3 brisače, Dobrič 2 komada blaga, Snoj • Modič 2 ostanka, Charles Princ blaga, Hedžet • Koritnik 30 m blaga, Česnik p'lenice, Kostovec 5 m blaga, Kregar perilo, Ivanus in Blaj 2 in pol metra blaga, Jospina Mur otroško perilo, Triglav eno žensko srajco, N. Adamič 1 komad vrvi, A'ojz Sušnik umivniške in posodo, Breznik • Fritsch posodo, Zalata • Zilič posodo, Zitič zavod vreče moke, Grošelj steklenico konjaka, Franc Kham pralne potrebšćine.

u— Umrli v Ljubljani. Zadnja dva dneva so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Katarina Lončar, šivilja, 44 let. — Alojzij Sorli, posestnik iz Grahova 52 let. — Marijana Rahne, dninarica, 40 let. — Angela Humar, trgovska družabnica, prodajalka slaščic, 41 let. — Karel Bürger, zasebnik, 58 let. — Ivan Dolher, delavec, 50 let.

Svetovnoznanu športna in dirkalna

Peugeot - kolesa

so dospela. Do' a'uga na najnižji ceni v tovarniški zalogi O. Žužek, Ljubljana, So' a' nica 11. 33-9-a

u— Policijske prijave. Od srede na četrtek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvini, 1 pijanost, 2 kaljenji nožnega miru, 9 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 poškodba tuje lastnine, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 1 teesna poškodba, 1 pretep, 1 prestopke nošenja orožja brez dovoljenja, 1 prestopke v zgaševalnih predpisih, 1 prestopke kopanja na prepovedanem prostoru in 1 prestopke tajne prostitucije.

u— Balincanje je sicer lep in zdrav sport, vendar pa postanejo igralci včasih preveč strastni, posebno, če je na mizi preveč pijače. Tako sta si skočila v las «Ameriki» na Glincah tudi Matija Zunar in Jakob Kranjc. Pričela sta se obdelavati s krogliami po glavi, kar je privabilo v obližje obilo občinstva, ki se je zgražalo nad preveliko vnemo obeh. Red sta naredila še dva stražnika, ki sta razdvojila oba pobesnelca.

u— Pri delu sta se stepila v opckami na Viču delavca Josip Kalar in Albin Jager z Glinca. Pri tem je postal Jager tako silovit in surov, da je ušaril po svojem tovarišu celo z lopato, pa rnil na več mestih ter mu strval 75 Din vredno srajco. Za svoj surovi čin bo dobil plačilo pred sodiščem.

u— Predznošt tatinskih «kolesarjev» postaja čimdalje nevarnejša. Zadnje čase se upajo celo že v hiše in na dvorišča, odkoder izpeljujejo dvokolesa. V četrtek je neki mlad človek odpeljal ravnatelj Franu Zarnu z dvorišča Gospodarske zveze na Dunajski cesti novo, 3000 Din vredno dvokoleso.

u— Aretacije. Zaradi postopanja in vlačuganja sta bila v noči na četrtek prijeta na cesti Štefan Paik in Viktor

Kocjančič. Pozneje je bil izsleden še tretji delamržeč Ivan Mauscr, ki se je sumljivo potikal okrog neke brnjevške barake.

Iz Maribora

a— Občinske volitve v Mariboru. Kakor smo že omenili, se vrši dne 21. septembra volitve odbornikov in namestnikov občinskega odbora mestne občine mariborske. Izvoliti je 41 odbornikov in istotoliko namestnikov. Kandidatne liste se morajo vložiti najkasneje v desetih dneh od dne, ko postanejo volilni imeniki pravomočni. Dotični dan se naznači s posebnim razglasom. Do 12. septembra morajo one volilne skupine, ki svoje kandidatne liste vežejo, podati dotično pismeno izjavo srezkemu poglavarju v Mariboru, levi breg, po pooblaščenih zastopnikih. Točenje alkoholnih pijač je na dan volitve in dan poprej v vsej občini strogo prepovedano.

a— Občni zbor trgovskega gremija za Maribor - okolico se vrši v nedeljo dne 27. julija v gostilni Kramberger v Krčevini.

a— Vojaške vaje v mariborski okolici. Četa gojencev beograjske vojne akademije, ki je dne 3. julija dospela v Maribor, bo večbala v mariborski okolici, posebno ob meji. Večbe bodo trajale okrog mesec dni. Uprava akademije naproša prebivalstvo, da gojencem gre na roko in da se posestniki zaradi event. poškodb obrnejo na poveljujočega častnika ali pa na komando v vojašnici kralja Petra (stara vojaška realka).

a— Džamonjida. Ko je «Jutro» pred kratkim v interesu javne morale razkrinkalo žongljanje velepodjetnika Džamonje z «Narodno odbrano» in pokazalo javnosti njegovo «narodno» delovanje v pravi luči, je postal tako divji, da je grozil našemu dopisniku s klobutami — ampak se ve le po telefonu, kjer ni priš. Svoje grožnje pa ni realiziral, ampak se je zatekel raje pod imuniteto «Kmetijskega lista» ter tam s podpisom (da bi izgledalo na videz junaško) izložil psovke nad našim dopisnikom — ne da bi ga imenoval z imenom V istem «Kmetijskem listu» si poje g. Džamonja slavo, kako je znal delati trgovsko reklamo na svojo vrtnarsko podjetje potom razstav svojega cvetja v korist dobrodelnih zavodov, kojih obiskovalci so bili potem moralno prisiljeni kupovati pri odhodu njegovo drago cvetje. Odborniki dobrodelnih zavodov so odnesli razmeroma male vsote za svoje zavode, več kot zasluženo plačilo za brezplačno reklamo, glavni dobiček pa je šel v blagajno g. Džamonje. Fj, vsopisnik Džamonja zna, zato pa tudi sam najbolje čuti, k'lo je v resnici «kreatura» v njegovem smislu. «Jutrova» dopisnik pa bo ostal, kreatura v prvotnem pomenu besede, to se živo bitje, ki bo zlasti vedno živo in budno za razkrivanje «narodnih» zaslug Džamonjine vrste. Z odgovorom se nam ni mudilo, ker je Gjurč Džamonja v mariborski javnosti itak doigral, kar je drastično dokazalo slabo obiskano sobotno obrinško zborovanje in mu ne bo prav nič pomagalo, če še toliko po koncertnih dvoranah škofu roko po-jubija.

a— Kandidatinja smrti. V sredo zvečer se je nudil Mariborčanom razburljiv prizor ob Dravi. Pri železni brvi nad državnim mostom je namreč skočila v samomorilnem namenu v Dravo 17-letna gospodična, katera pa si je v mrzli vodi zopet zaželela življenja. Začela je klicati na pomoč in krepko plavalata toda močni valovi je niso pripustili k obrežju. Ko je bila že pri državnem mostu, je skočil za njo neki doigral, toda dohitel jo je šele pri klavnici, kjer jo je potegnil na suho in rešil smrti. Prejšnji večer je napravil enak poskus neki moški.

a— Več perila v vrednosti 400 Din je bilo ukradeno zasebnici Julijani Bratkovič v Klavniški ulici. Perilo ji je izginilo, ko ga je na dvorišču sušila.

a— Policijske prijave. V sredo je bilo policiji prijavljenih 20 slučajev, med njimi 3 poskusi samomora, 4 tatvine itd. Izvršeni sta bili 2 aretaciji.

OEGOVOR «SLOVENCU»

za dopis iz Kamnika sledi v kr. sodišču. Narednik Blaž Logar.

Zbirajte in darujte,

da zgradimo

Sokolski dom

na Taboru!

Svarilo*

Svaril se vsakdo, kdor bi kupil od Franca Kralja, čevjarja v Florjanski ulici 24 v Ljubljani, šivalne stroje ali bodisi katerekoli predmete, ker bi bila ta kupčija neveljavna. Urula Kralj.

* Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi« FRANCKOV; kavni pridatek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunan po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztičejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: in: »Frank« in »kavni mlinček«.

»Pravi« FRANCK: z mlinčkom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in tečnosti.

Sodišče

§ Iz Sale krvava resnica. Delavca Kristjan Prodnik in Jurij Selšek sta se nahajala 30. marca t. l. v gostilniški kuhinji Gregorja Plešnika v Solčavi. Razgreta od vinskih duhov, sta začela zbadati drug drugega najprej v šali, iz katere je nastal kmalu prepir. Prodnik je skočil v Selšeka ter ga vrezal z nožem po glavi nad desnim ošesom in v desno roko. Okrožno sodišče v Celju je prisodilo obtoženemu Prodniku 3 tedne ječe.

§ Pod vinočtom se dogaja marsikaj,esar ni mogoe povedati, marsikaj pa pride tudi kot bridka resnica na dan. Tako je bil pod zeleno vejo, dne 12. januarja t. l. v družbi več rudarjev tudi Janez Božičnik, rudar iz Velikega kamna. Ko so ga imeli že vsi pivci več kot dovolj pod kavo, sta odšla Ivan Spende in Martin Svigelj. V bližini vinočta pa ju je že čakal obtoženec ter napadel s kolom. Udaril je najprej Svigeljina, na kar je ta zbežal. Ko je v tem času slučajno prišel tam mimo Anton Kuncelj, se ga je oklenil bežeči Spende te prosil pomoči proti krvoločnemu Božičniku. Med tem časom je ta prihitel ter zadel s kolom oba. Spende je zopet zbežal na prejš. Obtoženec pa je dohitel svojo žrtev ter poškodoval Spendeja s težkimi udarci na spodnji željusti. Nato ga je podrl na tla in mu na tleh ležečemu prizadljal težke rane na desnem prsem košu in križu. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo obtoženega Božičnika na 4 mesece težke ječe.

§ Nasilneža. Dne 9. decembra 1923. se je nahajala večja družba, med njimi 22 letni Miha Stante in 23 letni Josip Golob, delavca iz Gaberja pri Celju, v neki gostilni na Cretu. Ko je prišel Anton Rebernjak v gostilno, se je vsedel na povabilo k isti mizi, kjer se je nahajala že imenovana družba. Po napovedi policijske ure je začela družba v vinskem razpoloženju zapuščati gostilno. Ker se je pa Stante branil iti in mu je začel neki Mumel prigovarjati, se je vrnil Golob v gostilno ter je udaril Mumla tako silno po glavi, da je močno krvavel. Rebernjak je odpeljal nato poškodovanega v kuhinjo in mu izpral rano. Pred hišo pa je razgrajala družba, ter je očitno iskala tepež. Vseled tega sta se Rebernjak in Mumel odstranila. Ko sta pa prišla do železniskega tira, je začelo kar deževati kamenje proti njima. Rebernjak je bil zadet v glavo, da se je onesvestil. Stante je nato še iz budobije podrl plot na vrhu nekega posestnika. Obtoženca Stante in Golob sta bila obsojena pred celjskim okrožnim sodiščem na 2 meseca poostrene ječe.

Izjava.

Z ozirom na dopise iz Ribnice, ki jih v zadnjem času prinaša list «Domoljub» glede meščanske šole v Ribnici in govornice, ki se razširjajo od gotovih ljudi po ribniški občini, da z njimi begajo ljudstvo ter agitirajo za bližnje občinske volitve, izjavljamo podpisani sledeče:

Komur ne zadošča soglasni sklep občnega zbora «Posojilnice v Ribnici», razg. zadr. z o. z. z dne dne 25. marca 1924., s katerim je prevzela Posojilnica zgradbo meščanske šole v Ribnici popolnoma na svoj račun, naj sprejme v vednost, da prevzamemo podpisani še osebno jamstvo v vsem svojim premoženjem za to, da ne bode od stroškov za zgradbo meščanske šole v Ribnici padel niti vinar, oziroma para na ribniško občino ali na kakega davkoplačevalca.

Ribnica, dne 3. julija 1924.

Filip Peterlin l. r. (Poljanec), Ivan Klun l. r. (Bukovčan), Dr. Antan Šebiler l. r., Josip Divjak l. r., Alojzij Klavs l. r., Ivan Petek l. r., Ivan Arko st. l. r., Anton Pelc l. r., Ivan Arko ml. l. r., Rudolf Pirker l. r., Emil Pakiž l. r., Franc Picek l. r., Ivan Lovšin l. r., A. Peterlin in tovariši, parna opekarna in žaga v Ribnici; Ivan Klun l. r., Andrej Podboj l. r.

Ta izjava v izvirniku z lastnoročnimi podpisi, je vsakomur na vpogled pri Posojilnici v Ribnici.

Svarilo*

Svaril se vsakdo, kdor bi kupil od Franca Kralja, čevjarja v Florjanski ulici 24 v Ljubljani, šivalne stroje ali bodisi katerekoli predmete, ker bi bila ta kupčija neveljavna. Urula Kralj.

* Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi« FRANCKOV; kavni pridatek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunan po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztičejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: in: »Frank« in »kavni mlinček«.

»Pravi« FRANCK: z mlinčkom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in tečnosti.

Svarilo*

Svaril se vsakdo, kdor bi kupil od Franca Kralja, čevjarja v Florjanski ulici 24 v Ljubljani, šivalne stroje ali bodisi katerekoli predmete, ker bi bila ta kupčija neveljavna. Urula Kralj.

* Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

OEGOVOR «SLOVENCU»

za dopis iz Kamnika sledi v kr. sodišču. Narednik Blaž Logar.

Zbirajte in darujte,

da zgradimo

Sokolski dom

na Taboru!

Svarilo*

Svaril se vsakdo, kdor bi kupil od Franca Kralja, čevjarja v Florjanski ulici 24 v Ljubljani, šivalne stroje ali bodisi katerekoli predmete, ker bi bila ta kupčija neveljavna. Urula Kralj.

* Za vsebino uredništvo ni odgovorno.

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi« FRANCKOV; kavni pridatek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunan po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztičejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: in: »Frank« in »kavni mlinček«.

Iz življenja in sveta

Predor med Anglijo in Francijo

Ze več desetletij je na dnevnem redu vprašanje gradbe predora med Anglijo in Francijo. In sicer na najožjem kraju Rokavskega preliva, med Dovrom in Calaisom. Pol stoletja je že, kar se je prvič pojavilo to vprašanje, in sicer najprej v Franciji. Velika Britanija pa je bila vedno proti načrtu gradbe, ker je hotela biti izolirana in je mislila, da se bo v slučaju vojne lažje branila, ako ni zveze s kontinentom pod vodo. Med vojno je stopila zadeva v ozadje, zadnje čase pa so angleški gospodarski krogi zopet spravili vprašanje predora na površje. Zagovorniki podzemne zveze Velike Britanije s celino so dobili za svoj načrt večino spodnje zbornice, ki je za gradbo predora, ako se zanjo izreče zadnja zbornica, t. j. državni obrambni svet. Ta svet se je sestel te dni v Londonu in so se ga udeležili predsednik angleške vlade MacDonald, štirje bivši ministrski predsedniki in zastopnik armade in mornarice. Posvetovanje je trajalo le tri četiri ure. Državni obrambni svet se je izrekel proti načrtu, ki je s tem zaenkrat zopet propadel, ker je vsled odklonilnega stališča obrambnega sveta zavrgel načrt tudi parlament, čeprav se je, kakor omenjeno, večina poslancev poprej izrekla zanj.

Načrt podmorskega tunela je s tem sicer za bližnjo bodočnost zopet odgojen, vendar pa še ne trajno pokopan. Njegovi zagovorniki med poslanci izjavljajo, da ga ne pustite pasti, in zahtevajo, naj vlada ne dela toliko skrivnosti pri utemeljevanju odločitve obrambnega sveta, ampak da naj naravnost pove v parlamentu prave vzroke. Po njihovem mnenju se ne sme reči kar na kratko da ali ne. Predor med Anglijo in Francijo bi le tedaj postal nevarnost za Veliko Britanijo, ako bi bilo njegovo izhodišče v Angliji v sovražnih rokah. Ako celo tako močni in tako popolni vojaški državci, kot je bila Nemčija, ni uspelo izkrcati čot na Angliškem, potem pa ni nevarnosti, da bi to mogla storiti kakšna druga država.

Za enkrat je načrt podzemne zveze Anglije z evropsko celino tudi vnovič propadel, gotovo pa je, da se bo prej ali slej udeležil, ker govore zanj važni gospodarski razlogi. Tudi tehnično ni velikih pomislekov, ker se da ob sedanjem stanju moderne tehnike predor zgraditi, čeprav bi bil daljši kot vsi dosedanj.

Sadistični umori v Hannoveru

Preiskava o grozodejstvih poverznega morilca Hamanna, o katerem je »Jutro« že poročalo, še vedno ni končana. V pondeljek je dala policija zapreti do tok reke Leine in je preiskala strugo. Našla je veliko število človeških kosti od raznih oseb. V predmestju Limmerju je vrгла voda na breg človeško meso, ki najbrže izvira iz hudodelstev Hamannovih. Še vedno se javljajo svojci izgubljenih mladih ljudi, ki so spoznali med stvarmi, ki so bile zaplenjene pri morilcu, nekaj lastnine izgubljenih. Tako je spoznala neka rodbina iz Berlina obleko svojega člana, ki je prišel lani kot abiturient v Hannover in je najbrže padel na kolodvoru Hamannu v roke in se ni potem več vrnil. Dasi so na ovratniku sledovi krvi, trdi morilec, da ni on spravl mladeniča s sveta. Natančno število žrtev se ne da še ugotoviti, sklepa pa se, da jih mora biti več kot 20. Hamann in še nekoga moškega, ki je osumljen da mu je pomagal pri hudodelstvih, so filmali in predvajajo njuni sliki vsi kinematografi v Hannoveru in bližini.

Hamann je telesno in duševno manj vreden človek s strašnimi sadističnimi nagnjenostmi. Izvajal je svoje žrtve pod raznimi pretvezami v svoje stanovanje in jih potem umoril. Pred policijo je priznal, da je njegov največji užitek, ako

more človeku pregrizniti grlo in piti njegovo kri. Trupla mladih ljudi je razkosal kot več mesar. Zelo verjetno je, da je Hamann predelal meso svojih žrtev in potem prodajal kot klobase. Za to domnevo najbolj govori dejstvo, da je bilo z vseh kosti, ki so jih dosedaj našli, meso skrbno pobrano. Hamann priznava, da ni poznal imena in porekla svojih žrtev. Morilec je iz dobre mešanice rodbine. V mladosti je bil v podčastniški šoli, pa so ga kmalu odslovili zaradi popolne nesposobnosti. Potem je zabredel v kroge hudodelcev. Večkrat se je moral zagovarjati pred sodnijo in je bil končno tudi obsodjen v ječo, pa so ga kasneje izročili umorilnici v Hildesheimu, ki ga je kmalu odpustila, ugotovivši, da res ni pri zdravi pameti, da pa sicer ni nevaren človek. Hamann je danes star 45 let.

Zanimivo je, da je bil Hamann v službi policije kot vohun. Redarstvo je dobro poznalo homoseksualno nagnjenje in ga je baš zaradi tega uporabljalo kot vohuna, da mu je izdajal ime nevarnih moških. Toda policija njega samega ni nadzorovala, in le tako si moramo razlagati, da je mogel ustanjati Hamann svoja grozodejstva celih pet let.

Policija je uporabila star trik, da je prisilila zver v človeški podobi, da je priznala svoja grozodejstva. Ko se je okrog Hamanna mreža že precej zgostila in je Hamann trdovratno zanikal vsako udeležbo pri umorih, mu je preiskovalni sodnik zdel zlečil v obraz, da je on pravi morilec in da ima policija za to dovolj dokazov. Hiposa so odkrili kosti žrtev in razne predmete, ki so jih našli v njegovem stanovanju. Hamann se je zdrznil, prebledel in polagoma vse priznal. Po poslednjih vesteh je redarstvo usotvorilo 22 umorov. Obleke žrtev so našli večinoma v Hamannovem stanovanju.

Kje je Leninov dnevnik

V krogih moskovskih boljševiške vlade vlada še dalje časa veliko razburjenje. Izginil je namreč Leninov dnevnik, ki je vseboval ne le zanimive, ampak tudi izredno važne in tajne zapiske ustanovitelj ruske boljševiške republike. Dnevnik je bil ukraden v Moskvi. Ruske politične okoliščine, da so ga spretini tatovi prenesli v Berlin ali na Dunaj, kjer se sedaj nahaja v posesti ruskih intelektualcev, ki delajo proti sovjetskemu režimu.

Boljševiška vlada je silno zainteresirana na tem, da se dnevnik ne objavi niti v celoti, niti v posameznostih. Publikacija Leninovih zapiskov bi namreč imela jako neprijetne posledice za rusko komunistično stranko Inozemske oddelki ruske državne policije so radi tega dobili nalog, da morajo s karkršnikoli sredstvi preprečiti publikacijo dnevnika, v najslabšem slučaju pa pokupiti in uničiti vse iztise morebiti izšli knjige.

Sovjetski vohuni so se vrgli na delo z vso vneto. Razpredli so svoje mreže po inozemstvu in sedaj noč in dan vohajo, kje se nahaja knjiga, ki bi lahko kompromitirala sovjetske razmere v Rusiji. Pred kratkim so dobile vse berlinske tiskarne, ki so zaposlene s tiskanjem ruskih knjig, anonimna pisma, v katerih jim dopisniki strogo zabranjujejo tiskati Leninov dnevnik, ker bodo v nasprotnem slučaju zletele tiskarne v zrak.

Najhujši udarec za komuniste pa je dejstvo, da je nekoliko iztisov Leninovega dnevnika že izšlo in da ti eksemplari krožijo po Avstriji in Češkoslovaški. Ruski agenti sedaj strastno iščejo tudi te iztise. »Čeka« je poslala v inozemstvo svoje najbolje spijone ter jim naložila, da morajo za vsako ceno izslediti in priti v posest Leninovih zapiskov. Kako dela »čeka« pri sumljivih ljudeh, nam kaže najbolje sledeči slučaj v stanovanju generala Izmailova v Berlinu je pred par dnevi prišlo nekaj policistov. Opremljeni

so bili z orožjem ter so imeli pri sebi vse potrebne dokumente in nalog, da morajo izvršiti hišno preiskavo. Ko so stanovanje do dobra prebrskali, so urno odnesli pete. Našli seveda niso nič. Ko se je general vrnil domov ter izvedel od svoje matere, kaj se je zgodilo v njegovi odsotnosti, je takoj šel na policijo protestirat proti takemu postopanju. Toda kako je osupnil, ko je izvedel, da policija ni imela na njegovem stanovanju nobenega opravka, temveč, da so ga najbrž obiskali člani inozemske »Čeke«, ki sicer niso našli Leninovega dnevnika, pač pa so odnesli nekatere druge generalove spise in listine.

× **Sovjeti proti hčerkam L. Tolsteja.** Berlinski listi poročajo iz Moskve: Ko so prišli boljševiki na vlado, so izpremenili posestvo Leva Tolsteja v Jasni Poljani v nacionalni muzej. Poleg muzeja pa je vlada otvorila šolo ter je, da ne bi ravno vrgla na cesto obeh hčera Tolsteja, Tatjana in Aleksandre, poverila njima pouk v tej šoli. Sedaj pa razširila moskovskih listi vesti, da namerava vlada odstraniti Tolstejeve hčerke iz Jasne Poljane. Tuliški »Komunisti« že dali časa polna vlada, da naj odvzame šolo v Jasni Poljani hčerkama Tolsteja, češ, da razširjata v šoli protikomunistične ideje svojega očeta. List pozivlja vlado, naj vendar enkrat odpravi vse indolentne ljudi in parasite. Ta vest je napravila v intelektualnih krogih Moskve zelo mučen vtis.

× **Sovjeti in katoliške redovnice.** Sovjetske oblasti so pred par dnevi izgnale v Sibirijo deset katoliških redovnic. Izgon se je izvršil radi tega, ker so redovnice poučevale deca po rimsko-katoliškem katekizmu. Našim klerikalcem pa ostanejo komunisti kljub temu najmilejši zavezniki in prijatelji.

× **Preprečena grozna nesreča v Lvovu.** V nedežo je hotel neki delavec municijskih skladišč v Lvovu demobilizirani narednik poljske vojske, pognati v zrak vse zaloge streliva, ki se nahajajo v skladišču. Pod poslopje municijskega skladišča, v katerem se nahaja 200 vagonov topovskih krogel in dinamita, je položil peklenški stori, ki naj bi se razpočil, ko pokaže kazalec njegove ure 4. popoldansko uro. Atentatorja pa je operativni drug delavec, ki ga je takoj ovdalil policiji. Napadalec so prišli. Priznal je pri zaslišanju, da je hotel pognati skladišče streliva v zrak. Tekom preiskave je povedal napadalec ime nekoga ukrajinskega železniškega uradnika, ki mu je dal material za peklenški stroj. Ako bi se nakana posrečila, bi doletela predmestje Janov, kjer se nahaja municijsko skladišče, grozna katastrofa.

× **Celibat asistentov na čeških klinikah.** Zdravniški kolegi na češki medicinski fakulteti v Pragi je sklenili, da imajo šefi pedinskih klinik pravico zahtevati od svojih asistentov pismeno obveznost, da ostanejo samci ves čas svoje asistentske prakse. Mladi zdravniki pa so se temu uprili, češ, da znači omenjena določba omejitve svobode akademsko naobraženih državljanov.

× **Kako najlaže izmerimo višino drevesa.** To je pravo Kolumbovo jajce. Merjenje je mogoče le ob solnčnem vremenu, zato pa morajo izmeriti višino drevesa skoro za centimeter natanko. Ne daleč od drevesa zapiti v zemljo kol ali kratko palico. Vzemi prav tako dolgo vrvičko, kakor je količek, ter potegni okrog količka za napeto vrvičko krog, ki si ga zaznamuj z drobnimi kamenčki. Brž ko seže senca palice do kroga, izmeri mo hitro tudi senca drevesa, in sicer od spodnjega dela drevesa. Drevesna senca kaže pravilno višino drevesa prav tako, kakor senca palice. Če izmerimo senca drevesa še isto minuto, kakor senca palice, se moremo zanesti na pravilnost merila.

× **Zopetna uvedba I. in II. razreda na ruskih železnicah.** Francoski listi

poročajo, da se je ruska vlada sedaj odločila uvesti več razredov na železnicah. Leta 1918. so namreč boljševiki ukinitili večrazredni sistem na železnicah in so vse razrede izenačili. Delavci in kmetje so se tedaj vrgli na I. in II. razred, meščanstvo pa je moralo potovati v III. razredu, ki je bil, kakor poročajo očividci, še najbolj čist in najmanj pokvarjen. Sedaj pa so boljševiki enorazredni sistem preklkali in

se vrnil zopet k uvedbi vseh treh razredov. To se je zgodilo radi tega, ker so imele ruske državne železnice vedno enorazrednost lani 13 milijonov zlatih rublev primankljaja. Sovjeti upajo, da si bo železniška uprava s trorzrednim sistemom finančno zopet opomogla ter mislijo celo na to, da bi na vseh progah uvedli tudi spalne vagonne.

Domače ognjišče

Okrepčajte se v počitnicah

Čas oddiha se je približal. Vsak hoče počitnice porabiti, da se spočije. Ako se hočete dobro oddahniti, ravnajte se po sledečih navodilih:

- 1.) Vstanite zjutraj rano in sprehajajte se že pred zajtrkom.
- 2.) Dopoldne je priporočljiva enourna zračna kopel v senci. Delajte proste vaje. Kor zračna kopel telo ohladi, naj ji sledi solnčna kopel, ki naj traja 40 do 60 minut. Glavo je treba proti solnčnim žarkom zavrovati.
- 3.) Po solnčni kopelji pojdite za kratek čas v vodo in se sprehajajte nato pol ure.
- 4.) Kapanje v hladni vodi je škodljivo, ako telo ni primerno toplo.
- 5.) Ako ne sije solnce, vzemite po zračni toplo kopel in se omijte z mrzlo vodo.
- 6.) Odrasli naj jedo le trikrat na dan. S prepegoštimi južinami se obtežijo prebavni organi.
- 7.) Za zajutrek uživajte kavo ali čaj. Najboljša je jočmenova kava, kakao ali mleko, za priloge pa otrobov kruh z maslom.
- 8.) Ne jejte preveč mesa! Večerja naj ne bo po sedmi uri.
- 9.) Najkasneje ob devetih pojdite počivati.
- 10.) Duševno delo kolikor mogoče opustite.

Našteta navodila so vzeta iz skušnje moza, ki je, ravnaje se po tem, počitnice dobro izkoristil in se izbornito spočil. Spanje sicer med kuro nekoliko trpi in tudi telesna teža se nekoliko zmanjša. »Toda sedaj spim, pravi, dnevno osem ur in sem v 14 dneh pridobil na težo. Posledice počitnice so zelo razveseljive.«

V nekaterih krajih je navedeno dijetno težko držati, ker se ne dobi primerno hrane. Kdor se poda v morskakopališča, naj vpraša zdravnika za svet, koliko časa sme ostati v vodi. Osebe z močnejšo konstitucijo prenese več kakor drugi. Slabokrvnim se odsvetuje uporabljati morske kopelji.

V tolažbo našim materam

Ponos staršev so otroci, ki se v šoli odlikujejo, ki jih učitelji ljubijo in lijo zaradi njih pridnosti in nadarjenosti. A mnogo je dobrih in nadarjenih otrok, ki pa so in ostanejo slabi učenci. Zgodovina pa nam pripoveduje o velikih in znamenitih možeh, ki so bili slabi učenci. Pripoveduje pa tudi o čudovitih otrocih v šoli, ki so v poznejšem življenju dosegli komaj mejo povprečnega človeka. Ravno izrazit talent izključuje pogosto splošno nadarjenost in veselje k učenju.

Ne moremo tajiti, da si pridobi priden učenec trdno podlago za ponejše znanje s tem, da si osvoji število pozitivnih znamenosti, ki se vtisnejo zlasti v mladosti najtrajneje v spomin. Vohče pa šolska modrost le malo jamči za poznejše življenje, šolsko nevednost pa često nadomesti življenska modrost, kajti še le življenje je prava šola. To naj bo tolažba vsem staršem, katerih ljubljenci v šoli ne napredujejo tako, kakor bi morali.

Markanten vzgled, kako se lahko učitelj moti v svojem učenecu, nam je dogodilca o znanem nemškem pesniku Hebblu.

Pesnik pripoveduje, da je bila zanj matematika španska vas in njegov profesor ga je imel za najbolj zabitega izmed vseh dijakov, katere je kdaj poučeval. Ko je napisal Hebbel znano dramo »Judita«, je glas o nadarjenem pesniku prodrl tudi v učilnico njegovega bivšega profesorja. Ta pa nikakor ni hotel verjeti, da bi tako zabita glava, za kakršno je smatral Hebblo, ustvarila kaj tako znamenitega. Hotel se je osebno prepričati. Posetil je pesnika, da bi videl, če se ni morda izvršil šušelj. Govoril je z njim, a našel ni nič, nego nekdanjo slabo glavo! Izjavil se je o pesniku tako-le: »Na poezijo nisem nikdar veliko dal, ako pa je bil Hebbel zmožen spisati celo dramo, ne dam na njo sploh nič več. Če je on zmožen to napraviti, napravlj lahko vsakdo.«

Hebbel se je to izjavo prav rad spominjal in jo pripovedoval z velikim zadovoljstvom.

Spinača spada k lobodnim rastlinam in je njena domovina baše Perzija. Stari Grki, Rimljani in tudi naši predniki je kot hrano niso poznali. Sele v preteklem stoletju so jo začeli zdravniki vedno pogosteje priporočati kot izborno prikuho k mesu in različnim pebenkam. Danes vemo, da vsebuje spinača zlasti veliko mineralnih snovi, in nje uživanje se priporoča vsem ljudem, zlasti bledičnim otrokom od treh let dalje. Nekateri otroški zdravniki jo priporočajo celo manjšim otrokom, da jo uživajo parkrat na teden z jajcem ali gosto kuhano kašo. Spinača čisti kri, prepreči zgoščanje krvi in v večji množini zaužitja učinkuje blagodejno na čreva. Ne napačna, je lahko prebavljiva in jo lahko prenese vsak bolnik. To velja za vse vrste spinače, rimske, pomladanske ali poletne. Zeleti bi bilo, da bi se razne kmetijske in vrtnarske družbe bolj zavzele za setev te prekoristne rastline. Tako n. pr. imajo okrog Dunaja tako zvanj »Spinatgürtel«, ki omogoči tudi najrevnejšim slojem za primeroma mal denar nabavo dobrega in zdravega kosila, kajti spinača s krompirjem ali rezanci dá izborno jed.

Vlažnost v sobah, katera preide kaj rada tudi na pohištvo, knjige in perilo, lahko vsaj deloma odstraniti, ako postavíš posode, napolnjene z negašenim apnom ali kuhinjsko soljo, v vlažne prostore. Obe tvari prav posebno vsrkavajo vlago.

Ne sedite na kamenitih klopih! Sedenje na kamenitih klopih je nevarno, zlasti za starejše osebe, ki so lahko prehlade v spodnje telo in povzročijo ženskam bolezn. Marsikdo si je nakopal revmatizem, ker je posedal na mrazem kamenu. Človeku se zdi zlasti poleti prijetno, hladiti se na hladnem sedežu, a posledice navadno ne izostanejo. To so videli že povsod in kamenite klopi izginjajo. Ako že moraš sedeti na kamen, podloži si desko ali papirja ali debel robc. Na izprehod jemlji s seboj vedno kakšno reč, da ti ne bo treba počivati na mrazih klopih ali celo vlažnih tleh. Doma pa ne sedi na blazinah, ki so kvarne za čreva, nego na lesenem ali spletenem stolu. Kdor se razvaja z mehkim sedežem, ga boli sedenje na vsakem stolu. Naj si podlaga lepenko ali klobučevino, nikakor pa ne blazine.

Znanca

Srečala sva se prvič ob Matjem oči, ker sem onidne zavil h kosili na novo stanovanje. Obelil nacokili, siv na levo pokvečen klobuk, v... — oho, to vsakdanje lice sem že nekoč videl in ga poznaj; toda meni se je mudilo h kosil.

Drugi dan opolne istotam ob Matjem oglu. Naglo sva oba obenem segla po klobuku in se — skoro pozdravila. Pa kje sem ga videl? Ni dvoma, tudi on me pozna. Toda jaz si ne dam krajšati obeda, ki čaka name.

Tretji dan opolne ob Matjem ovlu, on z one, jaz od te plati. Privzdigne klubok, jaz tudi, in me ustavi: »Kolega, midva se poznavava.«

»Podoba je, sodrug! A ne vem kje, kdaj... V gimnaziji?«

»Ne, imam meščansko.«

»Pri Janezih, četrita kompanija?«

»Ne-ne, saniteta!«

»Vraga... na plesu, na gasilski slavnosti?«

»Lahko na plesu, toda na gasilski slavnosti že ne!«

»Tedad pa res ne vem, tovariš. Ampak...«

»Jaz tudi ne, kolega, čeprav...«

»Pa zdravi, gospod!«

»Bog živi, gospod!«

Kosilo sem zakasnil in juba je že bila hladna. Tako je na tem božjem

svetu: Čudne obraze imajo ljudje, pa tudi vsakdanje, ki se srečujejo najčeste.

Z gospodom trčiva dnevno opoldne ob Matjem oglu, ko grem h kosilu in on gotovo tudi. Zdej sva znanca in se pozdravljava. Toda tople juhe ne zamudiva, se ne izplača etc.

Ervin Rosenberger — O. I.

Georges Pourcel: Obe materi

Vsak večer je čakala pred šolo zano z drugimi materami in se trdila od mraza pod svojim tenkim črnim plaščem. Ko ga zapazi, poskoči, ga potegne k sebi s tresočo roko in ga zakrije s svojim plaščem v objemu, ki noče končati. In v naglici ga obšipuje z vprašanji, na katere nima časa odgovoriti.

— Ali si še vedno priden?... Ali ti daje dovolj jesti?... Ali ti je dala toplo srajco?... Ali ti zakrpa nogavice vsak večer?... Ali te vsaj ne pretepa?

Dečko je bil na videz vznemirjen in mudilo se mu je naprej. Po zadnjem poljubu ga izpusti in mu še sledi z željnim pogledom.

— Charlot, kdo je ta žena, ki te vsak dan ustavlja pri izhodu? ga je vprašal tovariš.

— To je mama, ki sem jo imel, ko sem bil še čisto majhen... Zdi se mi,

da je šla proč z nekim moškim. Zato pa papa noče ničesar slišati od nje. In moja druga mati pa prisega, da jo za davi, če je kdaj sreča z menoj... Naravno, da se temu izogibam.

— Katero od tvojih dveh mater pa imaš rajši?

— Dragi moj, tega pa res ne vem. Ta je sicer bolj hudobna kot ona, toda pretepa me ni nikoli. Ona doma je pa močna in če bi ti vedel, kako me pretepa, dragi moj!

Včasih je Charlot po večernem ponku zavrtil, ker ni ravno najboljši dijak. Črno oblečena žena počaka, da se mravišče razleže, potem pa se boječe prikrade v šolske hodnike. Postavi se na vrste pred velikimi steklenimi vrati in skuša videti svojega Charlota. Če jo zasači kak učitelj, mu začne razlagati: — Pustite me, samo da vidim svojega malčka... Zaprt je... Amek! hudoben na nč ta revček... toda slab vzgled ima doma. Samo njega imam, gospod. Zena, pri kateri služim, mi da vsak večer četrt ure prosto, da ga vidim... veste, ker ne živim več z očetom.

Šolski ravnatelj je neki dan od moža zvedel resnico povesti. Zauzeta je bila dom, češ da jo je mož steval. Sodiča je doletelo, da nima nobenih pravil do otroka. Večkrat ga je že prosila za odpustitje in se hotela vriniti. Toda mesto je bilo zasedeno: nova soproga je pazila...

Ravnatelj je vzor moža, toda pred sodiščem in zakoni pa ima spoštovanje. Lahno jo je izrinil iz poslopja rekoč:

—Moja ljuba gospa, nimate dovoljenja stopiti v šolske prostore. Počakajte Charlota zunaj...

In zahvali se mu ter čaka pred šolo pri cestni svetilki. Ob vsakem vremenu je tu, ne meneč se za dež, vihar ali sneg. Pozimi pa, v temi, se včasih zgodí, da se ji Charlot, ki je vitek kot verčica, izmuzne v množici...

Napolnila mu je žepa s sladkarijami, potem ga je pustila oditi. Slečila mu je še z očmi do hišnega ogla. On je zadovoljen jedel pomarančo, bil je dobre volje, ker je imel žepa polne dobrih stvari. Toda nenadoma je dobil oster udarec na roko in sad je padel v blato. Bila je »druga« mati, ki ga je čakala.

— Grdoba, ali ti nisi prepovedala sprejeti kaj od te vlačuge, ki te hoče zastrepiti! Takoj izprazni žep! Vse te svinjarje naj vzame vrag!

In udarec za udarcem pada na Charlota, ki si skuša z rokami braniti obraz, kolikor pač gre.

Toda prava mati je videla prizor. Takoj naskoči svojo nasprotnico in jo s silnim sunkom podere na tla. Nato zagrabí Charlota za roko in mu reče:

— Pojdi z menoj. Ta živina bi te še ubila!

Toda presenečena ženska se je že dvignila in začne se strašen ženski boj, nemi in divji do skrajnosti.

Kmalu se nabere polno predmestnega občinstva in ta surova družal z veseljem gleda grozni boj. To je tako navada v predmestju ljubezenske zadeve se urejujejo na ta način. To ni nič posebnega: dve ženskini, ki se pretepravata. Boksata pa dobro, to je treba priznati...

Nikomur ne pade v glavo, da bi posegel vmes in jih ločil.

Charlot stoji enako radoveden in gleda, katera bo zmagala. Kot nepristranski sodnik in nevtralni gledalec se pri tem še zabava.

Naenkrat pa dobi prava mati tak sunk, da pade na tla. Glava ji zvonko udari ob trdi tlak in obleži kot mrtva...

Charlot prime zmagalko, kateri občinstvo pleska, za roko in odide z nje dobre volje v kino.

Ko pride stražnik, pomaga prvi materi, o kateri so mislili, da je mrtva, na noge. Kri ji teče iz ust in obraz ima ves črn od silnih udarcev.

Njen žalostni pogled išče nekoga. Naenkrat zakriči z bolestnim glasom: — Charlot, moj Charlot!... (Prevedel P. V. B.)

Gospodarstvo

Konferenca zastopnikov srednjeevropskih hmeljarskih organizacij v Zalcu

Savez hmeljarskih društev za Českoslovaško piše Hmeljarskemu društvu v Zalcu:

Obetajoča se obilna letina hmelja na celim svetu povzroča hmeljarjem, oziroma njihovim organizacijam mnogo premišljanja ter jim nalaga važno nalogo in važne sklepe.

Ce srednjeevropski hmeljarji pri ureditvi hmeljskih cen v tekočem letu ne bodo ničesar ukrenili, se lahko zgodi tako kakor leta 1922., ko so hmeljske cene znašale le eno tretjino pridelovalnih stroškov.

Lanski rentabilnim cenam bi sledile letos nizke, ki bi bile nizko pod pridelovalnimi stroški. Hmeljarji cele Srednje Evrope bi ne dobili plačila za svoje težko delo in izgubili bi se milijoni narodnega premoženja.

Pomisli! Na je, da je lanski mali prisdelek povzročil, da so izrpane vse zaloge, tudi one starejših letnikov, in da so pivovarji pred praznimi hmeljskimi skladišči.

Savez hmeljarskih društev v Zalcu se je na svoji odborovi seji dne 12. junija t. l. pečal s to velevažno zadevo ter sklenil, da skliče v začetku avgusta t. l. — tik pred obiranjem hmelja — v Zalcu mednarodno zborovanje hmeljarjev vseh sedem srednjeevropskih držav, v katerih se prideluje hmelj. Vsaka hmeljarska organizacija naj bi odposlala k zborovanju po enega, kvečjemu 2 ali 3 zastopnike, ki bi morali sami prevzeti vse stroške za potovanje in prehrano ter bi morali poročati o stanju hmeljskih nasadov svojih držav.

Ko se je dne 1. septembra 1911. sklicala enaka konferenca v Zalcu, so se tako dvignile cene za 50 K (takratne valjave) pro 50 kg (400 do 450 K).

Letošnje mednarodno zborovanje bi se pa ne bavilo le z bodočo letino, nego bi se tudi določila pravila za medsebojno obveščanje o vsakokratnem razpoloženju na hmeljskem trgu, o cenah, po katerih se je hmeljarjem ravnati pri prodaji hmelja itd. Vsaka organizacija pa lahko predlaga še druge točke dnevnega reda.

Vprašamo Vas, ali se strinja Vaša organizacija z nameravano konferenco, ali bi ona odposlala na njo svoje zastopnike, ali naj Savez hmeljarskih društev za Českoslovaško fungira kot sklicatelj konference, ali se Vam zdi Zatec primeren kraj za konferenco, ali bi želeli drugo mesto.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo je javilo Savezu, da se strinja z vsemi predlogi in da bo odposlalo na konferenco svojega zastopnika.

Naš vozni park

Statistika voznega parka naših državnih železnic pokazuje do 1. t. m. nastopno sliko:

I. V področju beogradske železniške direkcije je 835 lokomotiv za normalni tir in 186 za ozki tir v prometu, a 216 za normalni ter 191 za ozki tir izven prometa.

II. V področju subotičke direkcije je 285 lokomotiv normalnega ter 3 ozkega tira v prometu, a izven prometa 156 normalnega in 7 ozkega tira.

III. V področju zagrebške direkcije je 348 lokomotiv normalnega in 5 ozkega tira v prometu, a izven prometa je 256 normalnega in 9 ozkega tira.

IV. V področju ljubljanske direkcije je 240 lokomotiv normalnega in 2 ozkega tira v prometu, a izven prometa je 176 normalnega tira (ozkotirna lokomotiv ozkega tira. Izven prometa pa je 176 normalnega tira).

V. V področju sarajevske direkcije lokomotiv normalnega tira sploh ni; lokomotiv ozkega tira je v prometu 295, a izven prometa 96.

Skupno je torej v prometu: 1707 lokomotiv normalnega tira in 405 lokomotiv ozkega tira. Izven prometa pa je skupno 804 lokomotive normalnega in 305 lokomotive ozkega tira.

Vagonov normalnega tira je v prometu skupno 25.896 komadov, izven prometa pa 16.687 komadov. Vagonov ozkega tira je v prometu 3824, izven prometa 1036 komadov.

Stanje ruskega poljedeljstva

Da se more preценiti stanje ruskega poljedeljstva, je treba primerjati zadnje podatke o obdelani površini polja, to je podatke iz leta 1923., z onimi iz predvojnega leta 1913. Ako se vzame, da je bilo leta 1913. stanje 100 odst., dobimo za leto 1922. in 1923. nastopne številke:

	1922	1923
— v odstotkih		
pšenica	43.2	49.2
rž	83.4	95.3
oves in ječmen	44.8	58.8
proso in ajda	171.1	150.0
turšičica	277.8	177.8
krompir	58.1	71.0
lan in konoplja	65.0	70.0
solnčnice	212.0	222.2
krma	37.5	168.8

Zlasti značilno je za rusko kmetijstvo, da pridelovanje pšenice še ni doseglo niti

polovice predvojnega stanja in da je tudi z ržjo posejana površina še pod predvojnimi stanjem. Ze pred vojno so gospodarstvi strokovnjaki ugotovili, da se more razmerje med uporabo rži in pšenice smatrati kot dokaj točno merilo narodnega gospodarstva: Cim večja je poraba rži, tem ubožnejši je narod, tem nižji je njegov splošni materijalni nivo. Gornja tabela pokazuje, v katero smer se je razvilo rusko blagostanje: ogromno nazadovanje pridelovanja pšenice in razmeroma majhen padež produkcije rži pomenita relativno povečanje konzuma rži, torej padež splošnega materijalnega nivoja napram predvojnemu času.

Razen prosa, ajde in turšičice so, kakor kaže gornja tabela, napredovale v letu 1923. napram l. 1922. vse druge kulturne rastline. Glavni znak, da se sploh more govoriti o zopetnem boljšanju kmetijstva, je povečanje pridelovalnih površin obeh najvažnejših žitaric pšenice in rži napram l. 1922.

Vidi se, da sta opustitev komunističnih eksperimentov in ponovna uvedba svobodne trgovine žela prvi uspeh s tem, da sta dala ruskemu kmetijstvu prebivalstvu več razmaha. Vendar boljšanje kmetijstva v Rusiji napreduje zelo počasi.

Tržna poročila

Trg za jajci (10. junija). Na naših tržiščih se nakupne cene gibljejo med 1.25 do 1.50 Din za komad. Podoba pa je, da čvrstoča nekoliko ponehava. Na dunajskem trgu je istokotno opažati manjšo povpraševanje, dočim so dovodi še precejšnji. Prvorstno blago stane na dunajskem trgu 1520 aK komad na desbo, slabše blago pa 1450 aK komad. V podrobnih razprodajah se je plačalo dobro blago po 1600 aK, slabše pa po 1400 do 1500 aK. V Berlinu, Londonu in drugih zunanjih trgih so cene precej čvrste.

Trboveljski trg (9. julija). Cene v dinarjih za kg. odnosno za liter ali komad: Govedina: v mesnicah in na trgu 23 — 24. Teletina: na trgu 25; v mesnicah 30; jeta 22 — 23; pljuča 12. Svinjina: meso na trgu 32 — 33; jeta 35; meso v mesnicah 33 — 35; slanina na trgu 32 — 35; salo 37; v mesnicah: I. 35; II. 33; sveža mast 38 — 40; prekajeno meso na trgu 40 — 45; v mesnicah 40 — 55; soljena slanina 33. Salama: fina 50; slabša 30, Perutnina: kokoš 50 — 65; puran 140—150; piščanci 25 — 30. Jajca: 1.25 — 1.50 komad. Mleko: 4 — 4.50; sirovo maslo 50; čajno maslo 88. Kruh: beli 6.50 do 7; črni 5.75. Moka: «0» 5.50; «1» 5.25; krušna 5; ajdova 6.25; koruzna 3.50. Sladkor: sipa 25; v kockah 22; moka 22. Druge živiljske potrebščine: fižol 6.50 — 7.50; v stročju 8 — 10; ječmenček 6 — 6.25; ječmenček drobn 8 — 11.50; krompir 1.50; krompir novi 3; sol 4; namizno 26; bučno 34; petrolej 7 — 7.50; milo 15.50 — 17; kava 48 do 56; žitna kava 10 — 16; riž 7.50 — 11; makaroni 12; vžigalice 0.95 — 1; leča 9 — 11; grah 9 — 10; grah v stročju 8; orehi 10; orchova jederca 40; čebula 3 do 5; česen 10; salata 30; kumarce 10; črešnje 8 — 9 (kg); ohrovt (glava) 2 do 4; koleraba (komad) 0.25 — 1; karfižola (komad) 3 — 6.

Dunajska borza za kmetijske pridelke (9. julija). Tendence dunajskega trga se je v skladu s čvrstim prekomorskim poročili in s stalnim naraščanjem cen v Madžarski in Jugoslaviji istokotno učvrstila. Obseg kupčije je nespremenjen. Notirajo za kg vključno blagovnoprometni davek ab Dunaj v aK: pšenica, domača 3100 — 3150, Madžarska s Postisja 3375 — 3425; rž, domača 2775 do 2825; ječmen, domači 2975 — 3125, českoslovaški 3200 — 3400; turšičica 2600 do 2700; pšenična moka «0», domača 5700 — 5800, madžarska ss 5300 — 5600, s 5100 — 5400; otrobi 1750 — 1800 aK.

Trgovinska pogajanja z Italijo potekajo zopet povoljno. Iz Beograda poročajo, da pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe z Italijo potekajo zopet ugodnejše, odkar sta obe delegaciji dobili nove instrukcije. Italijani so v glavnem sprejeli zahteve naše države, kar se smatra za dovoljen uspeh naše delegacije. Tarifni del pogodbe je v glavnem že dogotovljen, dočim se bo trgovinski del dovršil najbrž do konca t. m.

Nove podružnice čekovnega urada. Kakor poročajo iz Beograda, čekovna služba zelo napreduje in kaže potreba otvoritve novih podružnic. Promet čekovnega urada in njegovih podružnic je znašal prošli mesec 2.5 milijarde dinarjev. Ministrstvo za pošte in brzojav namerava v najkrajšem času otvoriti nove podružnice čekovnega urada.

Vzroki odgoditve Beogradskega vzorčnega sejma so po vesteh iz Beograda nastopili: Ministrstvo trgovine in industrije ter ministristvo pravde delata glede razstavnega prostora, ki je njuna last, velike težkoče. Razen tega obstoje težkoče v pogledu finančne podpore sejma s strani ministrstva za trgovino in industrijo. Proračun predvideva kredit za velike sejme in razstave v znesku 800.000 Din. Ta svota pa je po večini že izrpana za velika sejma v Zagrebu in Ljubljani, tako da za Beograd ni ostalo skoro nič.

Poravnalo postopanje je uvedeno o imovini Ivana Vanpotiča, mesarja, prekalavca in trgovca z živino v Gornji Radgoni. Narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni bo 31. t. m. ob 9. Rok za oglasitev traja do 28. t. m.

Jugoslovansko-rumunska prometna pogajanja so se pričela v Beogradu v svrhu ureditve železniškega prometa med obema državama.

Potrjena sprememba pravil Merkantilne banke v Kočevju. Ministrstvo za trgovino in industrijo je potrdilo spremembo pravil Merkantilne banke v Kočevju po sklepih občnega zbora z dne 12. avgusta 1923. Spremembe se nanašajo zlasti na povišanje delniške glavnice na 3 milijone dinarjev, potem na možnost nadaljnjega povišanja glavnice do 10 milijonov dinarjev brez prehodne državne odobritve in na povečanje števila članov upravnega sveta.

Redni občni zbor ima Jugoslovanska industrija olja in barv, d. d. v Ljubljani dne 24. t. m. ob 11. v prostorih Jadransko-Podunavske banke v Ljubljani.

Nova izvozna družba za prodajo jajc se je osnovala v Varaždinu. Pri podjetju bodo sodelovali vodilni činitelji trgovine z jajci iz Čakovca.

Transporti žive živine preko meje brez spremstva. Zagrebška direkcija opozarja, da je spremstvo žive živine obvezno samo v notranjem prometu. Po tej določbi se transporti žive živine za inozemstvo tudi preko domačega ozemlja ne spremljajo.

Dunajske insolventce. Z Dunaja poročajo: Königs-Glühlampen-Industrie A. G., ustanovitev Bratov Novak, je zaprosila pri delnem sodišču za otvoritev poravnalnega postopanja. Pasiva znašajo 6 do 8 milijard aK, a aktiv skoraj ni.

Poljski izvoz sladkorja v Anglijo. Poljski ministriški svet je dovolil izvoz 150.000 ton sladkorja v Anglijo. S tem je omogočeno posojilo angleške finančne skupine Poljski, naprej 1.5 milijona funtov. Poljska pričakuje letos tako obilno produkcijo sladkorja, da bo mogla izvoziti 20% vse produkcije.

Nezaposlenost v Madžarski. Nasproti raznim vestem o velikem številu nezaposlenih v Madžarski poroča »Pester Lloyd«, da je nezaposlenih skupno le okrog 24.000, to je okrog 5% celokupnega industrijskega delavstva.

Mednarodne telovadne zveze in olimpijada. Jugoslovanski sokolski savez je član mednarodne telovadne zveze, katere sedež je v Bruxellesu; njen predsednik je sivolasi N. J. Cupur. Udeležili smo se že pred vojno tekem v Turinu, Parizu, Luksemburgu, Pragi, ki jih je priredila imenovana zveza. Leta 1922. se je vršila tekma mednarodne telovadne zveze o priliki vsesokolskega zleta v Ljubljani, kjer si je priborila jugoslovanska sokolska vrsta 2. mesto. Na teh tekmah nastopi iz vsake priglašene države po ena vrsta obstoječa iz 6 telovadcev in 2 namestnikov. Tekmuje se ne samo na orodju (drogu, bradlji, konju itd.) temveč tudi v raznih telovadnih panogah tako zvane lahke in težke atletike, n. pr. v skoku v višino ali daljino, v skoku ob palici, teku, metanju krogel, plavanju, dviganju bremen i. dr. Sodniki se ravnajo pri sodbi po tekmovalnem redu M. T. Z. Vsak poedini tekmovalce mora doseči na vsakem orodju za obvezno in prostovoljno vajo največ po 10 točk. Po končani tekmi se prisodi prvo mesto oni vrsti, ki je dosegla največji procent vseh dosegljivih točk. Pri tekmah M. T. Z. nosi stroške za vrste poedinih držav ona telovadna zveza v čiji državi se tekma vrši.

Olimpijate prireja glavni olimpijski odbor, v katerem so zastopniki 42 držav. Ta odbor stopi v stik z raznimi mednarodnimi sportnimi in telovadnimi zvezami, da določi program in kraj olimpijade. Pri olimpijskih tekmah je čista telovadba na orodjih strogo ločena od drugih telovadnih panog in sportov. Iz telovadbe na orodju se bo tekmovalo na letošnji olimpijadi na: drogu, bradlji, krogih, konju na šir z ročajem, konju vzdolž, konju na šir brez ročajev in na vrvi. Na vsakem od teh orodij napravi tekmovalce po eno obvezno in eno prostovoljno vajo. Vsaka država pošlje na to tekmo vrsto 8 tekmovalcev in 4 namestnike; za vsako vajo je mogoče doseči po največ 10 točk. Pri vsakem orodju so po trije sodniki, ki se med seboj lahko posvetujejo in potem glasno povedo število doseženih točk vsakemu tekmovalcu.

Pri sodbi za obvezne vaje velja v glavnem tole pravilo: 2 točki se prisodi za pokaženo izvedbo vaje, 4 za srednjvrstno, 6 za zadovoljivo, 8 za dobro in 10 točk za dovršeno izvedbo. Za poljubne vaje se prisodi: 2 točki za lepoto vaje, 2 točki za originalnost in kombinacijo, 2 točki za težkočo in intenzivnost in 2 ali 4 točke za dobro, oziroma za dovršeno izvedbo. Način sodbe se določi v podrobnostih in definitivno na sestankih sodnikov pred tekmo. V ostalem pa velja tu di tukaj tekmovalni red M. T. Z.

Jugoslovansko Sokolstvo se udeležilo letos prvič tekme na olimpijadi. Borba za prvenstvo bo huda in ostra, ker je treba upoštevati, da bodo napeli Francozi in Italijani vse svoje moči, da uveljavijo

pred celim svetom romansko telovadno metodo in vzgojo. Sokolstvo se bo na drugi strani, zastopano po Čehih in Jugoslovanih potrudilo, da obdrži sloves, ki si ga je priborilo že na tolikih tekmah. Naši sokolski vrsti, ki jo vodi na to tekmo savezni podnačelnik br. inž. Poženel, želimo največjega uspeha.

Sokolsko javnost pa vnovič pozivamo, da gmotno podpre ekspedicio v Pariz, kajti stroški so veliki. — Zdravo! J. J.

V Zagreb na Sokolski zlet! Avgusta meseca, torej čez mesec dni bo v Zagrebu veliko sokolsko nacionalno slanje. V dneh od 15. do 17. avgusta se vrši v Zagrebu II. sokolski zbor in z njim spojeni veliki sokolski zlet, ki bo pokazal s svojo številčno močjo, da naše Sokolstvo trajno napreduje. Tisoči in tisoči prijateljev Sokolstva, narodnega in državnega edinstva se pripravljajo na pohod v Zagreb. Se več, tisoči čških, poljskih, lužičkosrbskih in ruskih Sokolov prihiti v obisk k bratom, tako da moremo reči, da nam bodo dnevi 15. do 17. avgusta v Zagrebu triumf slovanske misli. Vsi brez razlike, ki količjak utegnejo, naj prihitite te dni v Zagreb: naše Sokolstvo bo položilo račun o svojem delu ter pokazalo svojo moč in vrednost. Čas do teh velikih dni ni več daleč. Vsakdo, ki čuti z našim Sokolstvom, ki je iskreno oduševljen za narodno edinstvo, ta poleti v Zagreb, da se baš tu čuje v sokolskih dneh moška sokolska beseda. Podprimo naše Sokole v njihovem težkem in mučnem delu za narodno edinstvo, pomagajmo jim da venčajo svoje delo v Zagrebu z uspehom. Naj se povsod, kjer je še kaj patriotičnega čuta in ljubezni do domovine, zbere vse okoli sokolskih društev in naj pohiti v Zagreb. Sokolski zlet v Zagrebu mora biti manifestacija vsega naroda, nanj morajo pohiteti vsi, ki hočejo vzpodbuditi one, ki so klonili. Naša nacionalna misel se mora tako manifestirati kot se to spodobi naši ljubezni in onim žrtvam, ki so storili veliko delo ujedinenja.

Zlet v Zagrebu bo zbral okoli sebe vse brate iste krvi od Triglava do Vardara, od plodne Vojvodine do sinjega Jadrana. Zlet v Zagrebu je revija naše nacionalne zavesti in moči.

Eno in drugo — sokolski zbor in zlet — treba da sta dve svetli točki v zgodovini našega Sokolstva. Po enem in drugem nas bodo sodili tisti, ki nas ljubijo, kakor tudi tisti, kateri nas ne trpijo. Zato vse v Zagreb, da bo delo popolno in dostojno vseh naš!

V kratko: Zagrebški zlet mora biti manifestacija slovanske misli, iz katere črpa vsak poedini naš državljan kakor iz skupnega vrela svojo moč za bodočnost. Letošnji zagrebški zlet mora doprinesti k pojačanju naše nacionalne zavesti in gojenju naših skupnih etičnih in moralnih načel.

Vsi ti razlogi govore za udeležbo na zletu. Naj se zato vsakdo prijavi za sodelovanje pri svojem najbližjem sokolskem društvu, kjer dobi vsa potrebna navodila glede odhoda v Zagreb.

Za pot na zagrebški zlet so dane take ugodnosti, da je vsakemu omogočena udeležba: znižana je vožnja na železnih in parobrodih, brezplačna je skupna nastanitev in hrana skoro zastoj.

Ker bo v teh dneh naval udeležnikov na zlet v Zagreb velikanski, bodo vozili posebni vlaki iz vseh krajev naše države. Ne bojte se torej prevelikih stroškov niti težave potovanja. Vse to je odstranjeno. Sveta patriotska dolžnost nam nalaga, da pohitimo v dneh od 15. do 17. avgusta v Zagreb, da tudi s svoje strani pomoremo k zidanju velike stavbe našega narodnega in državnega edinstva.

Zletni odbor. Sokol I. v Ljubljani obvešča svoje članstvo, da se vrši 8. avgusta okrožni zlet na Ježici. Udeležba obvezna; kdor ima slavnostni kroj — v kroju. V nedeljo 13. t. m. je okrožni zlet v Domžalah; železniška zveza zelo ugodna. Članstvo se vabi na udeležbo. — Mednarodna tekmovalna vrsta odputuje v soboto 12. t. m. ob 5.24 z glavnega kolodvora v Pariz. Celi vrsti, v kateri so tudi naši borec bratje Dergane Stane, Porenta Ivan, Lovšin Evgen in Zupan Oto, želimo vso srečo in do veselega svidenja! — Zdravo! Načelnik.

Štiridesetletnica čških sokolskih žup na deželi. V juliju 1884. je dr. Tyrš položil prvi temelj za ustanovitev sokolskih žup. Ustanovil se je »Praški Sokol«. Ustanovitev podeželskih žup pa je avstrijska policija in vlada prepovedala tja do avgusta leta 1884., ko se je vendar posrečilo ustanoviti v Kolínu na Labi »Zupno jednota Kolínsko«, ki je prva sokolska podeželska župa na Češkem.

Ali ste že poslali na ročnino za „Jutro“?

Yremensko poročilo Ljubljana 10. julija 1924.

Kraj opazovanja ob Zračni tlak Zračna temperatura Veter Oblačno 0—10 Padavine mm

Ljubljana . . . 7. 763.8 15.3 brezvetra jasno 7.3

Ljubljana . . . 14. 764.9 26.4 " " " " " "

Ljubljana . . . 21. 756.0 20.3 " " " " " "

Zagreb . . . 7. " " " " " "

Beograd . . . 7. " " " " " "

Dunaj . . . 7. " " " " " "

Praga . . . 7. 764.7 16.0 sev. zapad jasno " "

Inomost . . . 7. " " " " " "

V Ljubljani barometer višja temper. višji

Dunajsko vremensko poročilo: V sled zasukanja vetrov proti severo zahodu in nastopa depresije se je pojavilo v Avstriji deževje. Edino na Nižic Avstrijskem in deloma na Gornje Avstrijskem ni bilo dežja. Napoved za petek: Vreme se bo nadalje zboljšalo. Pričakovati je trajnega lepšega vremena

Solnce vzhaja ob 4.13, zahaja ob 19.57

Sport

Olimpijada

Lahkotletska tekmovalca na olimpijadi se nadaljujejo ob izredno velikem zanimanju občinstva. V stadionu v Colombesu se zbira vedno velika množica gledalcev, ki je mnogokrat večja, kakor je bila pri marsikateri nogometni tekmi. V nastopnem objavljamo nadaljnje rezultate, ki so bili doseženi do srede:

V petoboju je zmagal Finec Lethonen s 16 točkami pred Madžarom Somfay z s 18 in Amerikancem Le Gendre z 20 točkami. Zadnji je v petoboju pri skoku v daljavo postavil nov svetovni rekord z 7.765.

110 m z zaprekami. Amerikanci so malo razočarali. Njih stil ni odgovarjal pričakovanj. V predskokih so zmagali Kinsey (Amerika) 15.4, Christernsson (Švedska) 15.4 in Amerikancem Gutherin v 15.2. V finalu je zmagal Kinsey s 15 sek., 2. Atkinson (Južna Afrika), 3. Peterson (Švedska) 4. Christernsson in 5. Anderson (Amerika).

Finale 3000 m steeplechase (tek čez umetne in naravne zapreke): 1. Ritola (Finca) 9 : 33.6, 2. Katz (Finska), 3. Bon Temps (Francija), 4. Eryk (Amerika), 5. Eck (Finska), 6. Montagne (Anglija).

Predteki 1500 m: Zmagajo Wiriath (Francija) s 4 : 13.8 pred Lnoom (Finska); Sperow (Amerika) s 4 : 24.6 pred Lowejem (Anglija) in Nurmi (Finska). Nadalje so se plasirali za finale Scherrer (Švica), Spencer (Anglija), Watson, Hahn in Buker (Amerika).

Finale 200 m: 1. Scholz (Amerika) 21.6, 2. Paddock (Amerika) za prsa, 3. Lidell (Anglija), 4. in 5. Amerikanca Hill in Norton, 6. Abrahamson (Anglija).

Kakor vidimo, sta pri finalnih tekih na 200 m in 110 m z zaprekami zmagala Amerikanca. Posebno iznenadenje je bilo, da so se na 200 m Amerikanci revanširali za svoj poraz na 100 m Abrahamsonu, ki so ga potisnili v tej disciplini na zadnje kvalificirano, t. j. šesto mesto. V finalu na 110 m z zaprekami pa je Christernsson, ki je veljal kot favorit, prispel kot četrti na cilj.

Skok v višino ob palici: Kvalificirajo se za finale Amerikanci Barnes, Broker, Graham, Sprlon, Kanadljanc Richard, Belgijec Helurigan in Danec Peterson.

Pešhoja na 10.000 m: Iz predtekov se kvalificirajo za finale Bosatre in Pavesi (Italija), Goodween (Anglija), Clermont (Francija) in Henkle (Amerika). Avstrijski prvak Kühnel je vodil v lepem stilu, pa je diskvalificiran pri 3000 m od angleškega sodnika Broockmana, kar je pri publiku vzbudilo veliko nejevoljo. Kühnela je občinstvo živahno aklamiralo. Pri 3000 metrov, ko je bil diskvalificiran, je vodil že z 200 m. Avstrijski so protestirali, njihov protest pa še ni rešen.

Službene oblave LNP. (Iz seje upr. odb. 4. t. m.) Na podlagi § 10. opč. prav. se dovoljuje igralcu M. Rozmanu takojšnje nastopanje v vseh prijateljskih in mednarodnih tekmah za SK Primorje. — Podeljuje se igralcu Pečniku (Jadran) ukor, ker vkljub opominu ni prisostvoval seji poudaveza. Na izpraznjeno mesto v kazenskem odboru je izvoljen odbornik g. A. Rajgelj. — Tajnik I.

Naši plavalci na olimpijadi. V sredo so naši plavalci, šest po številu, pod vodstvom g. Esapoviča odpotovali v Pariz. S. K. Trbovlje : S. K. Red Star (Celle). Prihodnje nedeljo ob 4.30 popoldne igra S. K. Trbovlje v Celju prijateljsko nogometno tekmo s S. K. Red Star. Tekma obeta biti zelo zanimiva in kljub temu, da je S. K. Trbovlje izšel iz prvenstvenih tekem kot prvak II. razreda, se bo moral zelo potruditi, da doseže zmago.

Sportne prireditve v Radečah pri Zidanem mostu. Novoustanovljeni SK. Radeče priredi v nedeljo 13. t. m. sportni dan, na katerega sporedu sta poleg zabavnih prireditvev tudi stafeta 4 x 200 m ob pol 12. po trgu in ob 17. nogometna tekma s S. K. Brežice.

SK. Primorje. Danes ob pol 21. seja upravnega odbora, nato seja poslovnega odbora. — Tajnik.

SK. Slovan v Ljubljani poziva vse svoje člane, da se v polnem številu udeležijo sestanka rednih članov vseh sekcij, ki se vrši v nedeljo 13. t. m. ob 9. uri dopoldne v restavraciji pri Lloydju. Dnevni red: izredni občni zbor.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij Jutro. Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Tisk Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Yremensko poročilo Ljubljana 10. julija 1924.

Kraj opazovanja ob Zračni tlak Zračna temperatura Veter Oblačno 0—10 Padavine mm

Fr. Stiplovšek: Stari Maribor

(12 lesorezov. Prva mapa: ulica, Maribor 1924. Cena 500 Din.)

Lesorez je kakor ustvarjen za podajanje starinskih motivov. Nekaj starega diha z njega: tehnika rezanja lesa nas spominja srednjeveške umetnosti. Senca in svetloba sta si tu v preprostem razmerju. Ni bogatih prehodov, ki jih priroda in slikar izražata z barvami, videti pa je prehod k plastiki. Lesorezec nam bolj nego kolorist podaja to, kar je na predmetu statičnega. Kar je na ulici, hiši, v interieru starega, kar nam govori z jezikom minulih stoletij in nas gleda z očmi davnih prednikov, ni vprašanje barve. Boje se izpreminjajo od jutra do večera, od večera do jutra. Drugačna je stavba v jutranjem svitu nego v jarkem popoldanskem soncu, drugačna v večerni luči nego v luninem svitu. Dočim nam kolorist podaja baš ta izpremenljiva stanja z njih nemirnimi barvnimi refleksi in begotnimi sencami, se mora lesorezec poglobiti v tajne linije in konture. Les je trdovraten, konzervativen; umetnik ga obvladuje z večjim trudom. Zato pa nam dober lesorez ravno v starinskih motivih najbolj razodeva ostanke minulega. V enostavnosti svetlobe in sence leži skrivnost predmeta.

Mladi umetnik Franjo Stiplovšek se v novejšem času s posebno ljubeznijo posveča grafiki. Njegove lesoreze, ki jih je nekoliko razstavil v

Hodoninu, je češka kritika hvalila. Dočim je v slikah iz let 1920, do 1922. opaziti revolucionarnost v obliki in v snovi, ki penje, ki kaže iskanje lastne poti, v kolikor ni odpuščivo beganje za ekspresionistično modo, se v grafiki njegova samoniklost jasni vedno bolj. Novo stopnjo njegovega razvoja kažejo motivi iz starega Maribora, ki jih namerava izdati v treh mapah po 10 do 12 lesorezov. Pravkar je izdal prvo mapo, ki vsebuje 12 uličnih motivov.

Fr. Stiplovšek je že tretji umetnik, ki se v zadnjih dveh letih bavi z motivi iz starega Maribora. Lansko leto sta izdala vsak po eno mapo prof. Viktor Cotti in Pipa Peteln. Stiplovšek je obdelal nekaj istih motivov in pri enem ali dveh celo z iste točke. Primerjava med vsemi tremi manami nudi količnikovo občesu obilo užitka, saj nam kaže, kako različno se odraža eden in isti predmet v treh dušah in koliko individualnega obeležja ima tehnika vsakega od imenovitih treh umetnikov. Stiplovšek je šel najdalje in baš tuji v tehniki največ samoniklosti. Dočim prof. Cotti neolaza preveč na celoto in vidi predvsem barve, se Pipa Peteln mnogo bavi z detajli ki jih odaja na nekak trdi, germanski način, z ostrimi konturami in mestoma preveč dekorativno. Po mojem okusu je Stiplovšek najbolj zadel naravo umetnosti vsebinsko historičnih objektov. Dal je tudi svojim lesorezom največ življenja. Njegova mana starih mariborskih ulic je krasno delo, ki ima trajno vrednost manj kot historična in bolj

kot umetnostni dokument. Motivi, ki si jih je izvolil Stiplovšek za svoje lesoreze, so kaj preprosta. Maribor nima posebno zanimivih zgodovinskih stavb. V starem delu mesta, ki se tesno oklepa levega dravškega obročja in ki sega jedva do sedanjih Slovenske ulice, je ohranjenih nekoliko baročnih hiš, zidanih od malomeščanskih mojstrov in izgubljenih med največjim stavbami, ki so jih preraslale kakor osat drobnejše rastline na travniku. Najzanimivejše so ozko ulice, ki vodijo v Glavnega trga in s Koroske ceste k Dravi, potem Jenkova ulica in še nekaj manjših. Tu se je ohranil Maribor 17. in 18. stoletja, dočim nam penekod — n. pr. z dravske vojašnice z bivšo minoritsko cerkvijo, potem z gradom — govore še davnejša stoletja. Zanimivi so tudi stari stolpi, ostanki nekdanjega mestnega zidu; redkokoliur je znan mariborski ghetto z takimi zvanim židovskim stolpom. Originalnost teh ulic, poslednji, vrat in raznih detajlov obstoji v njih stilu, ki se povsod naslanja na primerno ozadje, tako da vsaka podrobnost v skladu s celotnim pogledom pojača dojem staroga časa in obliki lepote in pozabljenih ljudi. Oboki, ki segajo čez ozko ulico, nepravilne oblike zidov, nesimetrično razvrščena okna, skrivljena strehe v visokimi dimniki, fasade, balkoni in lože, tesno v prostoru natlačene hiše, originalna vrata in razni ornamenti — vse to učinkuje elegično ter vabi domišljivo v patriarhalne čase in med ljudi, ki so živeli v tesnejši skupnosti

nego mi in imeli drugačne nazore o svetu in življenju. Stiplovšek nam podaja Mesarsko ulico, križišče v Mesarski ulici, Lekaršniško ulico, Magdalensko cerkev, Splavarsko ulico (I—II), Minoritsko ulico, Dravsko vojašnico, Volkmerjevo ulico, Židovski stolp, Jenkovo ulico in hišo v Grajski ulici. Na vsakem lesorezu je opaziti, da hoče gledalca zgrabiti. Zato koncentriira njegovo pozornost na tisti del, ki umetniku najbolj izraža značilnost dotične ulice. Na pr. v Lekaršniški ulici oboki in zidovi z okni in dimnikom nad njimi, v Splavarski ulici hiša, ki je zgrajena čez ulico in čije neenaka okna pripovedujejo nekaj čudnega, dejal bi protokno-tragičnega. Posebno zanimiva so vrata v Minoritski ulici; le malo jih je, ki so na njih odkrili toliko kot Stiplovšek, dasi je njih baročni obok in nizki lok v tem ozadju uprav zgovorna priča davnih črti ki so nosili s sebi vrata srečo in nesrečo, bogastvo in smrt. Posledno posrečena je Dravska vojašnica (z zadnje strani), ki dobiva v Stiplovškovi luči svojo prvobitno obeležje: srednjeveški samostan. Nekaj vizionarnega ima na sobi Židovski stolp, to pa vsled okolišč, od katere Stiplovšek ni postal ne preveč ne premalo, a toliko, da je dvignil učinkovitost nad strehe molečega samotarja. Izredno dobro je zadržeta hiša v Grajski ulici z njimi ložami. Stiplovšek se ne bori s svetlobo. Daje pridoščeni senca. Senca mu je ali popolnoma črna ali pa dobi s finimi linijami čisto poseben značaj. Te linije,

ki najbolj oživljajo Stiplovškove lesoreze in ki kažejo črte, po katerih se zidovje zlija v celoto, so za Stiplovška jako značilne. Njegovi lesorezi so bolj temni kot svetli in baš ta obilnost sonce jim daje obeležje historičnih motivov. Posebnost je tudi to, da nikjer ni preostrih kontur, dasi je umetnik sicer dokaj močan v podčrtanju kontur. Na vseh lesorezih leži pečat mirnega, a kljub temu pristnega življenja. Stiplovšek je, kajpa, daleč od fotograficnega naturalizma, vendar pa u teh lesorezih ni ničesar eksperimentalnega; ubral je svojo pot in je v njihnil odrazu realnosti lastno duševnost. In to je conditio sine qua non resničnega umetnika.

V drugi mapi bo Stiplovšek podal nekatere posamezne stavbe in vrata, v tretji pa interiere. Mariborske starine bodo s tem dobile dostojno umetniški spomenik, kakršnega ima redkokoliur naše mesto. Stiplovšek stoji sredi razvoja: po intenzivnih pripravah za trgovo umetniško pot se je šolal na zagrebški akademiji in zdaj čaka, da mu Fortuna, ki je za sedaj še ne pozna, otvori vrata v široki svet, iz katerega bi utegnil prinesiti novega bogastva. A kaj Fortuna! Energija je bila, ki ga je privedla k težko dostopnemu križi na gorah, čigar senca zdaj pada na pot njegovega življenja. Naj bi mu ta energija pomagala premagovati še nadaljnje zapreke in jih pretvarjati v darobna sredstva za dosego ciljev, ki se sevajo kakor bliskavice na daljnjih, komaj razodetih obzorjih.

B. Borko.

Mali oglasi. Vsaka beseda 50 par. Za "Dopisovanje" in "Svetlo" vsaka beseda 1 Din. Prihaja se se in mali oglasi, ki so plačani vnaprej. Plača se lahko tudi v zamika. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena zamika se odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Posle. Učeljica klavirja. Katera bi hodila na dom, se išče za mlado deklico. Ponudbe z navadno plačilo ali "Dobrotica" na upr. "Jutra" 14133. Instrukcije. daje par profesorjev. Prijave z opisno predmeta in razreda na upravo "Jutra" pod "Ponavljanje izpit" 14143.

Službe (dobe). Vpokojen. ali redovan otrok, ki bi bil sposoben nastopiti mesto oskrbnika na pomestu pri Ljubljani, se sprejme. Pogoj: očenec, brez otrok, a zna bi morala voditi kuhinjo za posta. Oskrba v nizi. Ponudbe z zahtevno plačilo: M. Dolinar, restavriator na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 14088. Sprejmejo se takoj: dva natakarka-donalski, dva tudi mala vrata dela opravljati, se sprejme za takojšen nastop ali pa s 15. julijem k majhni družini brez otrok. Plača po dogovoru. — Naslov pove uprava "Jutra". 14000.

Kuharica. priletna in pametna, katera bi tudi mala vrata dela opravljati, se sprejme za takojšen nastop ali pa s 15. julijem k majhni družini brez otrok. Plača po dogovoru. — Naslov pove uprava "Jutra". 14000. Učencec. početnih staršev, ob lastni oskrbi, se sprejme v manufakturno trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod "Prida št 160" na upravo "Jutra". 14085. Vajencec. za krojaško obrt, se sprejme — najraje brez brane in stanovanja. Simon Klimec, Ljubljana, Seicburgova ul. št. 6. 14076. Pridno deklico. primarno šolsko naobrazbo sprejme proti plačilu Sever & Konec, Ljubljana, Wolfsova ulica 12. 14063. Trgovske pomočnice. dobro izveržane, sprejemne v stalno službovanje. Ponudbe pod "N. N." na upr. "Jutra". 18880.

Postrežnico. ki bi opravljala vsa hišna dela, množico tudi kuhanja, sprejmejo — mesečno plača 200 Din ter na oskrbo. Ponudbe na naslov: E. Mihačič, Mokrice, Jesenice ob Savi. 14161. Simpatična natakarka. spretna, se sprejme takoj kot plačilna natakarka. — Nenačelna potrebna. Ponudbe s siliho na Grajsko restavracijo, Bled L. 11722. Steklobrusači. (Glasschleffer) na Ljubljano, se sprejmejo. — Naslov pove uprava "Jutra". 14138. Provizijski potnik. za domače izdelke, se išče. Ponudbe pod "Provizija" na upravo "Jutra". 14121.

Perfekten književodja. dobro verziran v vseh pisarniških opravilih, korespondent v franc., angl., nem. in v ruski. jeziku, 18-letno, opravlja za pomočnika ura. — Ponudbe pod "Književodja" na upravo "Jutra". 14107. Krojaški pomočnik. šel takoj nastopiti v vrbo boljše strokovne izobrazbe pri mojstru v mestu. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Raven, Dobroča 15, pošta žiri. 14149.

Kdor hoče kaj prodati. Kdor hoče kaj kupiti. Kdor išče službo itd. a naj inserira v "Jutra".

Provizijski potniki. dobro verziran in vpoklan, se iščejo. "Dopis.", Ekspert zobortobcev, Velike Lašče. 14096. Kot učenka. šel vsotipiti v trgovino z moškim blagom liletna deklica z osemtrideset letuško šolo. Naslov: Franc Čuhar, Trbovlje 1, Rudolfski konsum 14089. Blagajničarka. bilancna in trgovska, ekspozitor, bančno in tovarn. prakten, z znanjem italijanske, francoske in nemške, šel prenesti mesto. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Blagajničarka 899". 14024. Književodja. bilancni in trgovski, ekspozitor, bančno in tovarn. prakten, z znanjem italijanske, francoske in nemške, šel prenesti mesto. Dopolnje je nasloviti na upravo "Jutra" pod značko "Femilijet 204". 14001. Krojaški pomočnik. se dežele, šel v vrbo boljše strokovne izobrazbe nastopiti pri mojstru v mestu. Valentin Poljanšek, žiri. 14137. Delje. staro 17 let, išče mesta k boljšim starejšim ljudem za pomoč, v vrbo da se priučiti kubi. Zna tudi nekoliko šivati. — P. Bibič, Pišce 23 pri Brežicah. 14099. Mlad trg. pomočnik. začetnik, išče službo v železniški manufakturni ali galanterijski trgovini, radi, da nek se v tej struki. Reflektira se samo na službo v mestu. — Ponudbe pod "Priden in vesten 21" na upravo "Jutra". 14133. Gospodična. s 3 razredi meščanske šole in nekaj trgovske izobrazbe, šel mesto v kateri pisarji ali kje druga. — Ponudbe pod "Marjiva" na upr. "Jutra". 14153. Trgovski pomočnik. vojašični prost, šel sprejemni študij v mestu v trgovini meščanske blaga in del. prideklov. — Cenj. ponudbe pod "Vesten 35" na upravo "Jutra". 14154. Strojevška. začetnica, išče službo. — Ponudbe pod "Zanesljiva 3" na upravo "Jutra". 14136.

Prodam. Več svilenih oblik. novih, elegantnih, se po zelo ugodnih cenah proda. Naslov pove uprava "Jutra". 14093. Po ugodni cenil. se radi pomankanja preostara proda ameriškanja pisalna miza in omara za aste, večjo množico stolov, kuhinjske kredence in robal vozček na kolesa. Naslov pove uprava "Jutra". 14002. Motorno kolo. sistem "Wanderer", 3 konjske sile, v popolnoma dobrem stanju, prodam za Din 8750. Nač. Raza, Slov. Javornik. 14017. Trgovska špec. oprema. malo rabljena — se ugodno proda. Vprašanja pod šifro "1000" na upravo "Jutra". 14001. Pristni češki sukanec. lanen, tvrdke Langer, šte. 40, 50, 100 in 110, se pod tovarniškimi cenami prodaja v prodajalni Osrednje škopkarske zadruge Pod Trnabo št. 1. 14035. Posebna prilika! Meyers Konv. Lexikon (6. in 7. izdaja), 23 zvezkov v poljuni vezni, kot novi) se ugodno proda. Naslov pove uprava "Jutra". 14094. Pohištvo. Hrastove spalne sobe s posteljo 1000 Din. — Barvane sobe 5000 Din. — Posamezne omare 250 Din. — Postelje 275 Din — tudi na obroke mlinarstvo Zupancič Franc, Glince št. 20 VII. 14067. Wanderer motor. v dobrem stanju, se poceni proda. Naslov pove uprava "Jutra". 14047. Več oken in vrat. v dobrem stanju, prodam. Očedajo se lahko pri trdku Ivan N. Adamčič, Sv. Petra cesta 31. 14154. Velika omara. za perilo in oblake, se proda danes od 8-2. Valvazorjev trg 7/II, levo, nasproti Križevniške cerkve. 14149. Leno pohištvo. dobro ohranjeno, se poceni proda. Naslov pove uprava "Jutra". 14152.

Stežaje in puliti. za specijalno in manufakturno trgovino, se prodajo po ugodni cenil. Naslov v upravi "Jutra". 14135. Otroški vozček. dobro ohranjen — se poceni proda. — Naslov pove uprava "Jutra". 14147. Lesena stena z vrati. in predali se ugodno proda v Gradšču št. 7/1, levo. 14162. Prodam motor. popolnoma nov, 110 voltov, četrt KS, tvrdke "Elektro". Naslov: Rimska cesta 6/1, Leonov. 14164. Prodam omaro. s predali in eno visoko in s trdega lesa. Naslov v upravi "Jutra". 14168. Pohištvo. Belo spalnice in kuhinjo, se proda. Naslov pove uprava "Jutra" v Mariboru. 12378. Dobro ohranj. pohištvo. je poceni nasprodi. Naslov pove uprava "Jutra". 14114. Lena spalnica. se poceni proda. Naslov v upravi "Jutra". 14122. Meyers Konv. Lexikon. vel. izdaja, 24 orig. zvezkov, kakor tudi mala izdaja v 6 orig. zvezkih, Tausend und eine Nacht, umetna bogata ilustr. izdaja v štirih orig. zvezkih — Die Wunder der Natur, 3 krasno ilustrirani zvezki — Valvasor, Krain, 2. izdaja, orig. vezava, 4 sv. — Valvasor, Krain & Karnthen, orig. 5 zvezkov, krasna vezava in več drugih slov in nemških knjig, se dobi v knjigarni Urban Horvat v Novem mestu. 14162. Dva elektromotorja. 2 P. S. 220 voltov in O.T.P. S. 220 voltov, enakoimenski tok, sta po ugodni cenil nasprodi. Litografija Cemašar in drug, Ljubljana, Vojaška ul. 16. a. 14126. Prazni zaboji. in sodčki od maati, razne velikosti, se ugodno proda pri trdku Ivan Perdan nasl. v Ljubljani. 14113. Veliko zrcalo. (Gardiner) se cenil proda. Naslov pove uprava "Jutra". 14121.

Mašine kupuje. vsako množino. Srečko Potnik in drug. Ljubljana, Metelkova ulica 13. Kmet. pridelki. Trčan med cvetlični, iz lastnega čebelnjaka, po 20 Din kg, proda veleobčinstvo B. J. S. v a. c. Piskorevc, via Djakovc, Mr. vataka. 13898. Kupiti ali prodati. vile, stanovanjska, trgovske in obrtne hiše, kmetijska posotva, graščine, žage, mline, stavbne parcelc itd. oddati ali najeti. stanovanje, sobe, trgovske in obrtne lokale. najeti ali oddati posojilo morete najuspešneje le potom "Posest". Realitetna pisarna, d. s. o. s. v Ljubljani, Sv. Petra c. 24. 1022-a. Posestvo. v industrijskem kraju, obstoječe in sedem orolov semlje, večji del gozd, travnik in sadovnjak; z gospodarskim poslojem in kovačnico z vodnim pogonom, se proda. Pojasnila daje Ivan Kolenc, na, čevljar, Metlica, Korosko na. 13989. Želim kupiti posestvo. na Gorenskem, da zamorem rediti do 5 glav goveje živine. Plačam takoj. — Janez Benedičič, Martin vrh št. 54, p. Zelenci nad Škofjo Loko. 14108. Malo kmetško posestvo. v Sromljab pri Brežicah je nasprodi za 10.000 Din. — Dopolnje pod šifro "Sromlje" na upravo "Jutra". 14132.

Veliki in znameniti "Jutrov" roman LUCIFER. ki je vzbujal splošno senzacijo in ga je vsak dan čitalo z velikansko nestrpnostjo okoli stotisoč bralcev. je pravkar izšel v posebni knjigi in lepi opremi. Broš. velja Din 45, po pošti 2 Din več. Naroča se v upravi "Jutra" ali pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Mašine kupuje. vsako množino. Srečko Potnik in drug. Ljubljana, Metelkova ulica 13. Kmet. pridelki. Trčan med cvetlični, iz lastnega čebelnjaka, po 20 Din kg, proda veleobčinstvo B. J. S. v a. c. Piskorevc, via Djakovc, Mr. vataka. 13898. Kupiti ali prodati. vile, stanovanjska, trgovske in obrtne hiše, kmetijska posotva, graščine, žage, mline, stavbne parcelc itd. oddati ali najeti. stanovanje, sobe, trgovske in obrtne lokale. najeti ali oddati posojilo morete najuspešneje le potom "Posest". Realitetna pisarna, d. s. o. s. v Ljubljani, Sv. Petra c. 24. 1022-a. Posestvo. v industrijskem kraju, obstoječe in sedem orolov semlje, večji del gozd, travnik in sadovnjak; z gospodarskim poslojem in kovačnico z vodnim pogonom, se proda. Pojasnila daje Ivan Kolenc, na, čevljar, Metlica, Korosko na. 13989. Želim kupiti posestvo. na Gorenskem, da zamorem rediti do 5 glav goveje živine. Plačam takoj. — Janez Benedičič, Martin vrh št. 54, p. Zelenci nad Škofjo Loko. 14108. Malo kmetško posestvo. v Sromljab pri Brežicah je nasprodi za 10.000 Din. — Dopolnje pod šifro "Sromlje" na upravo "Jutra". 14132.

Za zdravnikel. Proda se po izredno ugodni cenil kompl. (38 lepo ohranjenih, trdo vezanih knjig) enciklopedija v 21 zvezkih od Allgem. u. spezielle Therapie (II. izd.). Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Zimason". 14085. Kujpne. Rabljena stebra. in železno ograje za kmetijski hlev, kupim. — Ponudbe pod "Kojki hlev 100" na upr. "Jutra". 14091. Večjo množino vreč. (neoznačen) po 55 kg vsebine, brez luknji in krp, se kupi. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Močnate vreče". 13963. Ugodna prilika! V najlepšem industrijskem in zelo razvijajočem se mestu na Dolenjskem se radi preselitve proda čisto nova enonadstropna hiša, ki je zelo prikladna za trgovino s poljedelskimi pridelki in pekarijo, z vstopom takoj, po zelo ugodni cenil 80.000 Din. — Naslov pod "Napredek" pri upravi "Jutra". 14004. Posestvo. 1 oral zemlja, hiša z dvema sobama, lep gozd in vinograd, vse v dobrem stanju, se proda po nizki cenil zaradi priselitve za 60.000 K. Nahaša se 25 minut od postaje Poljane, Jos. Walland, Zeleničar, Poljane. 14161. Lokalni. 2 veliki sobi za pisarno v sredini mesta (na Marilinem trgu) z elektr. razsvetljavo in telefonom, se oddata. Ponudbe pod šifro "Telefon" na upravo "Jutra". 14066. Gostilno. v znamenju in najem v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na upr. "Jutra" pod "Prometna gostilna". 14029. Dobro idoča trgovino. z mehanim blagom iščem na deželi, event. tudi v gostilno, najraje v ljubljanski okolici, za takoj ali s 1. avgustom. Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Podjeten". 14021. Delavnica. se takoj odda. — Pojasnila daje B. J. S. K., Kolodvorska ul. št. 29. 14073. Dobro idoča nekarija. se takoj odda ali proda. — Naslov pove uprava "Jutra". 14095. Stanovanja. s prebrano, išče uradnica. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Przna ali meblionara". 14062. Meblionano snaž. sobo. išče samostojen trgovec. — Cenj. ponudbe se prosil pod "Miren" na upravo "Jutra". 13912. Gospod. se sprejme na stanovanje in hrano takoj ali pozneje. — Naslov pove uprava "Jutra". 14157. Zamenja se stanovanje. soba s kuhinjo in pritlikalnimi v sredi mesta, s enakimi tudi na periferiji mesta, predi nagradi. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod značko "Zamena". 14165. Preprosta soba. za 2 osebi, se odda. Naslov pove uprava "Jutra". 14151. Prazno mesečno sobo. v trnovskem okraju, išče miren gospod takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Soba Trnova". 14123. Elegantno spalno sobo. s posebnim vzhodom in uporabo kopalnice, se išče po možnosti v bližini opere ali Tivolija. Ponudbe z navedbo cene naj se pošljejo na upr. "Jutra" pod šifro "Raznolični samec". 14142.

Edino nadomesti in prekosi okus in redilnost mesa v hrani. Krepčilo hrane. Edino nadomesti in prekosi okus in redilnost mesa v hrani. Krepčilo hrane. Edino nadomesti in prekosi okus in redilnost mesa v hrani. Krepčilo hrane.

Alaska. Zaloga klavirjev. "Bösendorfer", se proda. — Cena po dogovoru. Ponudbe na: Michelangelo Zola, Brdo pri Kranju. 14018. Klavir. "Bösendorfer", se proda. — Cena po dogovoru. Ponudbe na: Michelangelo Zola, Brdo pri Kranju. 14018. 4 koncertne gosli. ene za dame 7/8, iz šibke ljubitelja, za slepo ceno po 500, 600, 1200 in 1500 Din. 14 dni nasprodi pri A. Pachser, Sv. Katarina, Trbovlje 2. 14052. Živali. Pes volčje pasme. dva meseca star, se proda; kakor tudi distokrvni klevni (Stalpinček), peica 1 leto stara. Naslov pove upr. "Jutra". 14156. 2 nemška prepelčarja. distokrvna, dolgodolca, stara 2 meseca, proda Rudolf Hlešč, trgovec v Kranju. 14100. Razno. Amater-fotografi, pozor! za izvršitev vseh del se priporoča fotografir Hugo Hibler, Ljubljana, Valvazorjev trg. 950. Dražbeni otkic. Dne 21. julija 1924. se vrši s pričetkom ob 14. uri javna dražebna prodaja izvršitelni konkurenčne maso prezadolenca Morica Dadiou, mehanika v Mariboru, Vetrinjska ulica 18 in se nadaljuje isti dan in naslednje dni v Frančiškanski ulici 13 v prezadolenca sponeri delavci. Prodajalec se bo najrazvratneje blago z mehaniko, osebnimi avtomobili, živimi in pisalnimi stroji in njih sestavnimi deli, razna delavniska, pisarniška in stanovanjska oprema itd., vse to posamezno ali po skuplinah. — Z dražbenjem se prične prvi dan po ure po otkicu in naslednje dni vsakokrat ob 14. uri. Natančneje se dobi pri podpisnem netarju v Mariboru, Aleksandr. cesta 14 ali pri dr. Juru Janu, odvetoiku v Mariboru, Sodna ulica 18. — Dr. Josip Baric, l. r., notar kot sodni komisar. 14109. Naročajte, čitajte in razširajte "JUTRO".

Shakespearejeva dramatična dela. Prevel Oton Zupancič. Sen kresne noči. Broš. 15 Din, vez. 21 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Macbeth. Broš. 15 Din, vez. 21 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Othello. Broš. 23 Din, vez. 29 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Julij Cezar. Broš. 16 Din, vez. 22 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Beneški trgovec. Broš. 16 Din, vez. 22 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Knjige se naročajo pri TISKOVNI ZADRUGI v LJUBLJANI.

Shakespearejeva dramatična dela. Prevel Oton Zupancič. Sen kresne noči. Broš. 15 Din, vez. 21 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Macbeth. Broš. 15 Din, vez. 21 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Othello. Broš. 23 Din, vez. 29 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Julij Cezar. Broš. 16 Din, vez. 22 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Beneški trgovec. Broš. 16 Din, vez. 22 Din, po pošti 1 Din 25 p več. Knjige se naročajo pri TISKOVNI ZADRUGI v LJUBLJANI.

**MAURICE LEBLANC
TIGROVI
ZOBJE**

X.
NJENA TAJNOST.

Prihajala je ura, ko se ima dopolniti tudi drugi del krvave drame. Don Luis Perenna je propadel za vedno, sedaj ima priti na vrsto Florenca. Tako je v načrtu zločinčevem. Strašni krvnik je na svojih ubogih nemočnih nogah poskušal hoditi med vodnjakom in Florenco, z obraza pa mu sije divja odločnost, brez najmanjšega sledu usmilitja. Takšna lica imajo tigri, preder zadavijo in raztrgajo svojo žrtev v džungli.

Polagoma se približa zvezanemu dekletu in si jo zopet ogleduje. Potem jo ogovori z rafinirano naslado nad mučenjem: «Evo, golobčica, kakor vidiš, jemljem si iz žepa, iz tebe ne posebno lepe tabatiere cigareto, in si jo, evo, prižgem. Ko bo vsa popuščena in izpremenjena v modrikasti dim in sivi pepel, takrat, Florenca, bo udarila tvoja ura. Nikar ne odvrni oči od tega plamenčka, od tega lahkega dima... To so zadnji trenutki tvojega življenja, ki se sedaj izpreminjajo v pepel. Le glej, Florenca, in razmišljaj. Razumi me, kar ti bom še sedaj povedal. Kup kamenja in tako dalje, ki visi strmoglavo nad teboj, je bil že od nekdaj namenjen, da pade. Tudi stari Langerhaut, ki je bil nekdanji tujak lastnik, je bil tega mnenja. Tudi jaz sem že leta in leta vedel za to in sem brez počitka in z neko čudovito trdovratnostjo pripravljaval to staro zgradbo ali prav za prav njen ostanek, da mi bo na uslugo, kadar bom hotel in rabil jaz. Vsakokrat, kadar sem bil tukaj, kjer sem snoval svoje načrte, sem tudi odkopal ali odkril kos kamenja ali kos veže, in danes, to moram sam priznati, zares ne razumem, kako je mogoče, da se ta stara zidina še drži v ravnotežju in da še ni zropotala navzdol. Ali bolje, jaz razumem. Poprej sem odkrušil zadnje kamenje, ki je zropotalo na tla

in ves ostanek se je stresel. Sedaj vidim, da drži vso to zgradbo le še zadnji kamenček, in kadar bom odlomil tudi njega, se bo vsa ta gora zrušila, kakor se zruši zgradba iz kart. Samo eno opeko, ki je zagvozdena med oba kamenita bloka, moram odstraniti. Saj me razumeš, Florenca! Prav majhen košček opeke, opekice skoraj, in oba kamenita bloka padeta. Padeta. Evo, katastrofa. Kako lahko bi koga pokopala pod seboj!»

Zver se oddahne, potem nadaljuje:
«Evo, saj veš, kaj pride potem, Florenca. Ali se zruši vse skupaj na eno točko s tako silo, da nikomur ne more niti zdaleka priti na misel, da si ti zmečkana pod to gmoto. Ali pa bi se morda tvoj del, na primer noga, mogel videti izpod padlih ruševin, potem bi se jaz seveda pobrigal, da točno odstranim vse sledove vezi, ki jih imaš še na sebi. To se razume. In kaj si bo potem mislila policija? Nič drugega, kakor da se je Florenca Levasseurova zbala pred zasledujočo policijo in da se je semkaj skrila, njeno skrivališče pa je padlo nanjo in jo pokopalo pod seboj. Sledilo bo morda še nekaj molitvic za neprevidno deklico, ali pa morda niti več to... in nikdo ne bo več govoril, nikdo mislil, nikdo se spomnil na to, kar je bilo in živelo, pa je pomrlo in prešlo. Kaj storim jaz? Moje delo je končano, moja edina ljubljena je mrtva, pa mi ne preostane nič drugega, kot da si napolnim svoje kovčge, da izbršem za seboj vse sledove, ki bi me mogli tukaj izdati. Celo vse pogazene bilke zopet poravnam. Potem sedem v svoj avto, nekaj časa ne bo nikdo vedel zame, kakor da sem umrl ali zginil, potem se nenadoma zopet povrnem in zahtevam zase onih dvesto milijonov, saj veš...»

Zopet se zločinec strahotno zasmee, potem dva- ali trikrat popuši iz svoje tleče cigarete, puhne dim od sebe in mirno nadaljuje:

«Zahtevam svojih dvesto milijonov dediščine in si jih dam izplačati. Ta del je najbolj interesanten. Zahtevam jih, ker so po vsem pravu moji, in malo poprej, preden se je na svojo škodo vmešal čestiti gospod Lupin, sem ti razlagal, da sem od trenutka tvoje smrti najbolj upravičen in z vsemi pravnimi naslovi opremljen in edini dedič teh milijonov.

Kratkoma je nemogoče, da bi mi nastop moje dediščine branili, kajti naj me sumijo kolikor hočejo, povsem je nemogoče, da bi dobili proti meni tudi najmanjši dokaz. Nikakršna

obtožba me ne more zadeti. Sumili bodo, zmajevali z rameni, morda preiskovali, če hočejo, toda stvarnega dokaza ne bo. Niti najmanjšega, dekle! Saj ne vedo niti mojega imena. Nikdo me ne pozna. Kdor me je videl, misli, da sem prav majhen, nekateri pa, da sem izredno velik. Vsi moji delikti so anonimni. Vsi moji delikti so v resnici le ali samomori, ali pa se morejo tako razložiti. Ponavljam ti, pravica si bo pri meni kvečkemu zobe izgrizla. Ko je mrtev Lupin in ko bo mrtva Florenca Levasseurova, ne bo mogel nikdo svedočiti proti meni. Tudi če me primejo, me bodo morali zopet izpustiti, in sicer definitivno in končno. Sovražili me bodo, morda žalili, morda sramotili, morda preklinjali kakor preklinjajo največjega zločinca. Toda, dekle moje, jaz bom takrat imel dvesto milijonov, in s tolikimi novci si lahko pridobiš prijateljstvo najvišje gospode, je-li? Ponavljam ti, odkar je izginil Lupin, je končano vse. Nič ne preostaja, nič razen morda majhnih koščkov papirja ali drugih majhnih predmetičev, katere sem po ne vem kakšni slabosti shranjeval doslej v tej svoji listnici in ki povsem zadržujejo, da mi zavijejo vrat, toda toliko razumen sem, da jih uničim sedaj, tukaj, na tem mestu, pred tvojimi očmi. Evo, in ogorki grede za Lupinom, v brezno. Tako evo, Florenca, sem sedaj končal z vsemi pripravami. Nikar ne pričakuj usmiljenja, in ne pozabi, da pomeni tvoja smrt zame dvesto milijonov frankov in da nimaš najmanjše nade na kakršnokoli pomoč, kajti Lupin je mrtev, drugi pa sploh ne vedo, kje si. V teh okoliščinah, Florenca, ti pa dajem še enkrat na izbero, da končaš to dramo bolj ali manj strašno. Ali sprejmeš smrt, ki je sicer neizogibna, gotova, neodvrnljiva, ali pa sprejmeš mojo ljubav. Odgovori z enostavnim da ali ne! Migljaj tvoje glave bo odločil o tvoji usodi. Če pristaneš, te takoj osvobodim, nakar odideva takoj ali kesneje, čim se razprši sum policije. Za to bom že poskrbel jaz. Nato postaneš moja žena. Ali pristaneš, Florenca?»

Vprašal jo je z resničnim ganjenjem, in z zadržano strastjo, da se mu je glas kar lomil. Po kolenih se plazi do nje. Sedaj jo prosi in jej obenem grozi, ves v pričakovanju, da ga bo njen odgovor navdušil za zadnje dejanje. Tako zelo je bil strasten, da je skoraj s slastjo pričakoval njene odklonitve, ki bi mu dala več moči, da neutegoma izvrši, kar se je bil namenil.

Modna manufakturna trgovina
Janko Češnik 3459/a
Ljubljana, Lingerjeva - Stritarjeva ulica
prodaja
vsled preida letne sezije svojo ostalo zalogo po jako znatno znižani ceni.

Lep črn premog

4000 do 5000 kalorij, franko Ormož, tona po 300 Din **prodaja**
Slovenska premogokopna družba z o. z.
v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

Veletrgovina
Osvald Dobeic
Ljubljana
Sv. Jakoba trg št. 9
priporoča svoje bogato zalogo raznega dišečega in brivskega mila, zobni prašek in pasto „KALODONT-ELIDA“ ter vse druge galanterijske predmete po najnižjih cenah.
1098 II

DAMA 567/a
se najhitreje moderno in okusno počete z uporabo
lasnega obročka
Vedno velika izbira vplet (kit). Priporočam se za vsa lasna dela kakor tudi za barvanje sivih las z „L'Oréal Hone“, tudi v modnih barvah.
M. Podkrajsšek
frizer za dame in gospode,
3v. Petra cesta 32.

Nosite samo BERTSON
gumijete in potplate. Dajo elastično hojo, so cenejše in obdržijo vaše čevlje krajše.

Veletrgovina z manufakturnim in tekstilnim blagom
VILIM PICK, MARIBOR
Aleksandrova 26 (Telefon 334).
priporoča trgovcem, da si v lastnem interesu ogledajo skladišče novodošlega pomladanskega in letnega blaga po brezkonkurenčnih cenah.
Na skladišču se dobiva vedno češko in italijansko blago.
V veliki izbiri svileni robci.
Na velikol 1048a Na velikol

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA
CELJE
Nagrobni spomeniki, nagrobne plošče in okvirji, plošče za umivalnike, nočne omare in kredence. 15

ZLATA JAMA!
Dalmatinska klet
v večjem mestu Slovenije se radi boleznimi proda. Zelo dobičkonosno podjetje, kajti mesečno se iztoči 120 do 150 hl vina. — Potreben kapital okrog 250.000 Din. Pojasnila daje: Oglasni in reklamni zavod **Fr. Vrsič naslednik, Maribor, Slomškov trg št. 16.** 3474/a

Zahvala.

Ker nam je bilo doslej vsled neizmerno boleti nemogoče izreči zahvalo posameznikom, izrekamo tem potem zahvalo tisočericim, ki so spremili na zadnji poti našega nepozabnega tovariša, gospoda

Alojzija Brinška

prilagodilnika finančne kontrole na Jesenicah ki je bil dne 6. t. m. zavratno umorjen na Golici kota 1813 v izvrševanju svojega nevarnega poklica. Zlasti se zahvaljujemo vrli podružnici Slov. planijskega društva na Jesenicah, ki je pod vodstvom g. Koritnika omogočila prenos trupla v nižino, godbenemu odseku društva Sokol na Jesenicah, pevskemu društvu Sava, prostovoljnemu gasilnemu društvu na Jesenicah in na Savi, gospodom dr. Obersnelu, Rodolfu Osvaidu, inženjerju Zehenuku, uradnikom glavne carinarice, orožniku in vsem drugim, ki so nam šli z vso poštrevnostjo na roko. Bog povrni!

Za podružnike oddelka finančne kontrole na Jesenicah:
3475/a **Starejšina oddelka.**

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja ob smrti nepozabne mamice, tašče in stare mamice, gospe

Filipine Schaur

izrekamo svojo prisrčno zahvalo. Nadalje se zahvaljujemo pevskemu društvu „Vranski vili“ za gniljive nagrobnice, ter požarni brambi in vsem onim, ki so spremili blago pokojnico na njeni zadnji poti.

Zaljujoči ostali

3476a

Iztrgala nam je neizprosna smrt iz naše srede vrlega tovariša, gospoda

dr. med. univ.

Valentina Fister

asistenta zagrebške očesne klinike
Ostaneš nam dragi tovariš v trajnem spominu.
Ljubljana, 10. julija 1924.

Organizacija pomožnih zdravnikov za Slovenijo

Tonček
toliko Ti rečem, kupuj pri trvdki
A. Šinkovec nasl.
K. SOSS, LJUBLJANA,
Mestni trg št. 19
za ženo in deco, pa boš solidno postrežen.
1093 III

Išče se

orodni ključavničar

prvovrstna moč, za izdelovanje vijakov. V poštev pride le oni, ki ima večletno prakso in je v tej stroki že samostojno delal. Ponudbe na

Splošno stavbeno društvo, Maribor—Tezno.

Izšel je v knjigi

Taksni in pristojbinski pravilnik

Kdor plačuje takse in pristojbine potrebuje poleg zakona tudi pravilnik, ki zakon razlaga in pojasnjuje. Knjiga ki obsega 240 strani, velja s postojno vred Din 43-50 in se naroča pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani
Prešernova ul. 54.

Centrala:
LJUBLJANA
Kongresni trg 3.

Anončna in reklamna družba z o. z.
ALOMA COMPANY

Zastopstva v vseh večjih inozemskih mestih

Zastopstva v vseh večjih inozemskih mestih

Podružnica:
BEOGRAD